

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošlja do odpovedi. — Deležniki „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 6. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitive za enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejema, o do srede zjutraj. — Nezaprite reklamacije so poštne proste.

Slovenska kmečka zveza.

Znamenit dan je bil zadnji ponedeljek, dne 21. jan.! V trumah so prihajali kmetje v Maribor. Vsakdo je hotel stati ob zibelki Slovenske kmečke zveze. Dvorana v Narodnem domu je bila natlačena polna. Okoli pet sto kmetov je prihitelo na ustanovni shod iz vseh krajev spodnještajerske slovenske zemlje. Veliki posestnik je sedel poleg majhnega posestnika, osivel starček poleg mladega, krepkega moža, vsem pa je žarelo veselje z obrazov, vse je objemala velika, danes zmagojuča stanovska ljubezen. Kakor da bi šel tajen glas po dvorani: Bratje smo, ljubimo se, bodimo složni!

In naenkrat zaorijo močni, glasni kriki po dvorani. Proti predsedniškemu mestu se preriva skozi gnječo zborovalcev krepka, visoka kmečka postava. Temu veljajo navdušeni kliči. In kdo je to? Kmečki slovenski poslanec Ivan Roškar, snovatelj Slovenske kmečke zveze.

Tihota nastane po celi dvorani. V lepi, tekoči besedi, kakor da bi se vedno bavil le z govorništvom, pozdravi g. Roškar navzoče in potem prosi, naj se izvoli predsedništvo.

Izvoljeni so: Predsednik poslanec Roškar, I. podpredsednik župan Koren, II. podpredsednik kmet Vrečko; zapisnikarji so bili: ekonom Cerjak, mladenič Žebot, kmet Galunder, in odvetnik dr. Benkovič.

Predsednik Roškar odda na to predsedništvo g. županu Korenu ter začne govoriti pozdravni govor.

Govor poslanca Roškarija.

Kot kmet stopam danes pred vas. Zakaj smo se zbrali? Da ustanovimo zvezo, ki bo služila kmečkemu stanu. Mnogo je vzrokov, zakaj se dandanes kmetom tako slabo godi. Kmet je prepuščen sam sebi. Pomanjkuje mu delavskih moči, ker vse sili v mesta in obrtne kraje. Če bi jih hotel kmet obdržati, moral bi jim boljše plačati, kje pa naj vzame za to denar? Zato moramo začeti na drug način kmetovati. Naloga „Kmečke zveze“ bo, preštudirati te kmečke zahteve in želje, ter delovati, da se uresniči. Urediti se mora prodaja vina, da ne bodo prekupei vtaknili največji dobiček v žep. Skrbeti se mora za to, da se ne odprejo meje tuji živini in mesu, ker se s tem uniči kmetu edini vir, ki mu je še sedaj nekaj prinašal. Urediti se mora šolski zakon, ker pomeni dosedanja šola ogromno breme za našega kmeta. Zniža se naj šolska doba, in naj se poskrbi za nadaljevalni poduk mladine po 14. letu. Kmetu zelo neugoden je lovski zakon. V deželnem

zboru smo sicer popravljali stari lovski zakon ter skrpali novega, toda skrpana stvar je navadno za nič. Ker imajo v zboru večino gospodje, skrpali so ga po svoji volji. Domovinski zakon je pač nekoliko olajšal bremena naših občin, toda gospodje najdejo vedno pota, da se izmuznejo. Zato nas ta zakon vedno naprej tlačí ter tira v propad. Urediti se morajo carinske zadeve, da se ščitijo naši pridelki pred tujo konkurenco. Posebno se morajo obvarovati cene živine. Zahtevam mest, da se odpre meja tuji živini, bo naša zveza vedno odločno ugovarjala. Glede pogodbe z Ogrsko moramo gledati, da ne bodo škode trpele naše kmečke koristi. Vse to pa nam je mogoče doseči le na ta način, če smo združeni. Le združitev nam prinese boljše dni, ona je naša glavna moč. V drugih deželah se kmetje na podlagi združevanja rešujejo. Ker se nas hoče ovirati pri združevanju, si moramo sami pomagati. Potreben nam je pa tudi domač denarni zavod. Hranilnica kat. kmečke zveze na Gornjem Avstrijskem je imela lani 17 milijonov prometa. Istotako si moramo ustanoviti lastno zavarovalnico. Zadržna misel naj gre v meso našega naroda. Poglejte v Ameriko, kjer je združenih okoli pet milijonov kmetov. In na Bavarskem jih je v kmečki organizaciji štirideset tisoč.

Podlaga našemu združenju, ki nas naj objemlje v bratski ljubezni, pa je sv. vera. Na katoško verski podlagi hočemo delovati za slovenski kmečki stan. Začnimo z Bogom in dal nam bo svoj blagoslov.

Pri vsaki posamezni točki je zadonelo po dvorani hrupno odobravanje, znamenje, kako iz srca je govoril poslušalec.

Ko je ponehalo odobravanje Roškarjevega govora, prevzame g. Roškar zopet sam predsedništvo ter odda besedo deželnemu poslancu dr. Jankoviču. Vse je z napetostjo gledalo mladega moža, katerega so preteklo leto nasprotniki tako srdito napadali. Mnogi zborovalci so ga sicer že poznali in so ga pri nastopu navdušeno pozdravili. Toda komaj je izgovoril par stavkov, pridobil si je mladi poslanec srca vseh in po dvorani je donelo burno odobravanje.

Govor poslanca dr. Jankoviča.

Govori najprej o prostosti, ki je vladala od l. 1848. in ki je pritisnila kmete ob steno, ker se ni zadosti brigal za javno življenje. Vse to moramo sedaj popraviti in združeni nastopiti za naše zahteve. V to se je ustanovila „Kmečka zveza.“ Zato pa moramo biti hvaležni našima kmečkima poslanecema dr. Korošcu in Roškarju, ki sta sprožila to misel. Ta misel združenja pa mora iti sedaj med ljudstvo. In

vsak mora biti agitator v svojem kraju. Vsi za jednega, eden za vse. Le združeni dosežemo, kar zahteva kmečki program. V novem državnem zboru bodo imeli kmečki poslanci večino, če bode vsak kmet storil svojo dolžnost in šel voliti poslanca, ki bo zastopal kmečki program. Iskali bomo stika s kmeti drugih narodnosti, da se skupno bojujemo za koristi tega najvažnejšega stanu.

Naše skupno delovanje bo: 1. da se razbremenijo kmečka posestva, na katerih je sedaj vknjiženega osem milijonov davka, tako da znašajo obresti petkrat več, kakor ves zemljiški davek, 2. za brani se razkosavanje zemljišč, 3. odpraviti se mora zemljiški davek in uvesti stopnjevalni davek po dohodkih, 4. prepoved uvoza mesa in živine, 5. starostno zavarovanje kmečkih delavcev, 6. Zavarovanje cen (boj vsem umetnim mastem, ki škodijo živalskim mastem in pritiskajo na njih cene), 7. večje podpore za ceste, 8. poddržavljenje železnic, 9. zavarovanje proti ognju in toči in zavarovanje za živino, 10. gojiti zadružništvo, ki bo naš parlament, 11. ustanoviti slov. kmetijske družbe, 12. šolski stroški se naj odzamejo občinam in naložijo državi, 13. nadaljevalne šole in 14. prodajanje kmečkih pridelkov vojaškim oblastim.

Kmečka zveza pa bo tudi gojila verski in narodni čut našega kmeta. Skrbela bo, da ostane naše ljudstvo zdravo na duši in na telesu, zvesto Bogu in domovini.

Vznesene besede so povzročile burne živjoklice in odobravanje med zborovalci in ko se mu je zahvalil g. predsednik za navduševalne besede, zaorili so zopet živjoklici.

Volitev odbora.

Izvolil se je potem naslednji odbor: Predsednik: poslanec Janez Roškar. Odborniki: dr. Franč. Jankovič, deželni poslanec, Kozje; dr. Anton Korošec, državni poslanec, Maribor; Franc Mlakar, župan, Hošnica; Franc Nidorfer, veleposestnik, Zalec; Franc Pajdaš, župan in posestnik, Zdole; Franc Pišek, župan, Orehova vas, Slivnica; Franc Rakun, župan, Rečica; Jože Schöndorfer, kmet, Stari trg; Jakob Zemljč, veleposestnik, Radenci. Namestniki: Jakob Bovha, veleposestnik v Veračah, Kozje; M. Cerjak, ekonom, Rajhenburg; Avgust Cof, posestnik, Šmarje pri Jelšah; Filip Galunder, kmet, Sv. Križ nad Mariborom; Jos. Koser, posestnik in poštar, Sv. Lovrenč v Slov. gor.; Jože Rebov, kmet, Teharje; Karl Robar, posestnik, Majšberg; Janez Rudolf, posestnik, Konjice; Ignac Štrovs, kmet, Trbovlje; Franc Žebot, kmečki mladenič, Sv. Ilj v Slov. gor.

LISTEK.

Pod Marijinim praporom. (Dalje.)

Zgodovinska povest. Poslovenil F. F.

Z veličastnim glasom je nadaljeval ta: „Nemški cesar, naš slavi zaščitnik, nam je sicer prepuštil Malto, da bi na otoku kot najskrajnejša obramba krščanstva proti Turkom na vzhodu svojo vero branili in očistili morje pomorskih roparjev, — toda on ne more zahtevati od nas, da se vržemo gotovi smrti v naročje. Samim nam je torej odločiti, dragi bratje, ali zastavimo svoje življenje za sveto stvar krščanstva, ali se udamo brez nevarnosti. Premislite torej, kaj naj storimo!“

„Tukaj ni treba premišljevanja!“ je zaklical St. Priest poln navdušenja; „mi vsi smo pripravljeni na takojšno odločbo.“

Orožje je zarožljalo, glasen hrum pritrdjevanja je zahvalil viteza za te besede.

„Prav torej“, slišalo se je zopet s knezovega sedeža; „volite: predaja ali bramba do zadnjega dihljaja, do zadnje kaplje krvi.“

„Bramba do zadnjega dihljaja, do zadnje kaplje krvi!“ zagrmelo je iz vseh ust. Meči so zabiskali v zraku, v očeh vseh vitezov je gorelo vroče bojaželjnosti.

Visoko je vzravnal veliki mojster svoje vitko telo, vesel nad tolikim junaštvom.

„Hvala vam, bratje, na teh besedah!“ je zaklical vesel. „Sedaj bo mi veselje, biti vaš vodja, kajti naše geslo se glasi: „Zmaga ali smrt!““

„Zmaga ali smrt!“ zahrumelo je kakor vihar v visoki dvorani.

Tedaj je nadaljeval knez: „S svojimi patrni, sv. Janezom in Mihaelom, bomo se vedno vojskovali; toda kedo ne razume, da nas čaka sedaj nevarnost, večja ko vse dosedanje, od naših smrtnih sovražnikov? Prosimo torej pod posebnim varstvom, pod zmagovito zastavo Marije Device, moči in tudi junaštva, boja in zmage. Saj je ona „bramba kristjanov“ in zato se smemo pod njeno zastavo boriti s tem večjim upanjem na zmago.“

Z roko je mignil knez ter odpustil zbrane.

Samo mladega St. Priesta je obdržal pri sebi. Ponižno je stal mladenič pred velikim mojstrom.

„Odločil sem tebi, ki si se skazal vedno hrabrega, posebno čast“, je dejal slednji.

Hitro je dvignil vitez glavo; z začudenjem so zrle njegove oči na predstojnika.

„Ti boš nosil namreč zastavo Marije Device v boj“, je nadaljeval Lavalette naklonjeno, „ti ji ne boš delal sramote.“

Hvaležnim srcem se je priklonil mladenič ter poljubil roko knezovo. „Moj knez“, dejal je, „hočem se potruditi, da bom vreden te časti.“

3. Boj.

Turki so začeli boj z opustošenjem dežele z ognjem in mečem in so se vrgli z vso močjo na utrdbo Sv. Elmo. 200 hrabrih Maltežanov je bilo. Kakor blisk so bili pred okopi in so povzročili Turkom, še predno so jih ti prav opazili, mogo škodo.

Več tednov se je boril Mustafa pred Elmo; iz žrela njegovih 20 topov so padale noč in dan smrtno krogle, — toda čuječnost in brezprimerna hrabrost obleganecv je kljubovala vsem viharjem. Na čelu si-

vega poglavarja so se zbirali temni oblaki, njegove oči so bliskale z vsako uro bolj divji ogenj.

Sam je vodil svoje vrste v boj ter jih po stari šegi sultanovi z bičem priganjal proti griču Sv. Elmi.

Tako so bile čete skrajno razdražene in so se borile kakor brez pameti. Pred Elmo so ležali celi griči mrtvecev; toda Mustafa jih je vedno na novo priganjal čez trupla mrtvih tovarišev naprej: morali so se boriti ali pasti. Dne 23. julija je doseglo to nadčloveško borenje prvi uspeh. Sv. Elma je prišla Turkom v roke, in polumesec se je zasvetil na mestu križa na trdnjavinem zvoniku.

Le dva moža sta preostala od Maltežanov in vse posadke. Vsi drugi so umrli junaške smrti v Sv. Elmi.

Mustafa je hotel izkoristiti ta uspeh ter nameraval z vsemi četami napad na glavno točko Malto, na sedež redovnikov.

Sedaj so začeli za Maltežane najhujši dnevi. Kakor se je kazalo, ni bilo več upati na pričakovane čete. Bili so torej navezani sami naše in s svojo močjo so morali končati boj.

Ko je prišel čas, da bi se odločilo življenje ali smrt, obstanek ali pogin redu, takrat so se zbrali vitezi v cerkvi. Med tem, ko je čital mašnik sveto mašo in podelil vitezom sv. obhajilo, plapolali sta obe zastavi Maltežanov, redovna in zastava Marije Device, pri oltarju; vsi vitezi so še enkrat prisegli pri obeh zastavah junaški boj in zvestobo krščanstvu do smrti.

Tedaj je vzel Lavalette redovno zastavo, a Marijino je podelil mlademu St. Priestu.

V dolgem veličastnem sprevodu so zapustili vitezi hram božji ter se podali na boj pred mesto.

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

Govorniki nastopajo.

Zopet nov lep prizor! G. predsednik opozori vse navzoče, naj sedaj povedo zborovalci svoje misli o zvezi in o njenem delovanju, naj dajejo nasvete, naj sploh povedo, kaj jim je na srečo. In vstajati so začeli moške iz ljudstva. Govorili so premišljeno, zrelo in z veliko resnostjo. Uvaževali so resen in znamenit trenutek, v katerem smo se nahajali. Navdušeno so bili sprejeti vsi govori. Poslanec Roškar se je vsakemu govorniku posebej zahvalil.

Kmet Vrečko (Preborje).

Vsi smo verni in narodni, tega nam ni treba povdarjati. A za kmečki stan treba napeti vse sile. Z novo volilno pravico je prišel čas, ko se ne bo gledalo na davke posameznika, ampak na število ljudstva. Kmečka zveza nas naj vodi v velikem boju za kmečke pravice, naj se ne zmeni za malenkosti, ampak za velike cilje. Vse naj vzame v svoje varstvo, srednje kmete, male posestnike in poljske delavce. (Burno pritrdjevanje.)

Ekonom Cerjak (Rajhenburg).

Današnji shod pozdravljamo vsi kmetje s polnim srcem. Slabo se nam je godilo in bili smo brez organizacije. Drugi stanovi so si zviševali po organizaciji dohodke. A mi? Kdaj bodo časniki poročali, da so slovenski štajerski kmetje zvišali cene svojim pridelkom. 40.000 posestnikov je na Spod. Štajerskem, vse vabimo v zvezo, katera nas naj vodi do zmage. (Splošno odobravanje.)

Kmet Robar (Majšberg).

Zveza je ustanovljena. Ona bo naša zastopnica, naša zagovornica. Za to pa je treba, da ima v vsakem okraju, v vsaki vasi zaupnike in agitatorje. Delajmo vsi za zvezo. (Mogočni živijo-klici.)

Drž. in dež. posl. Robič.

Stanovska zavest se najbolj neguje, če se kmetje organizirajo. Vsi drugi stanovi so organizirani, le kmet ne. Glejte, kaj so delavci dosegli s svojo organizacijo? Nova volilna pravica je sad njihove organizacije. Kmet se mora organizirati, da se gospodarski razvije, napreduje. Bog daj kmečki zvezi blagoslov. (Glasno odobravanje.)

Župan Nemeč (Sv. Jurij ob Ščav.).

Edin „Nemeč“ sem med Vami Slovenci (velika veselost), za to mi dovolite tudi govoriti. Slaba je danes kmetu vseposodi. Za to se moramo vzdramiti in delati za svojo boljšo bodočnost. V tem nas naj zveza podpira in vodi. Želim uspeha novi organizaciji. (Splošno odobravanje.)

Kmet Blatnik (Artiče).

Kmet, ki pravi, da kmetu ni treba politikovati, ni kmet. In politikovati nam je treba, da si koristimo. Svoj spas vidimo le v katoliško-narodnem programu. (Hrupni živijo-klici. Vseobče pritrdjevanje.) Volimo torej vedno le poslance katoliško-narodnega mišljenja.

Kmet Zajc (Veliki Obriž).

Pozdravlja kmečko zvezo, ji želi mnogo uspeha, ter izraža v svojem in vseh navzočih imenu globoko hvalo vsem, ki so osnovali kmečko zvezo ter priredili današnji shod. (Pritrdjevanje.)

Kmet Hlebič (Sv. Križ nad Mar.).

Povdarja, kako važna je misel združenja; drug se naj uči od drugega — drug naj pomaga drugemu. Treba je tudi, da posamezniki svoje dobre izkušnje objavljajo Zvezi, da jih ta porabi za druge. Treba je tudi, pojasniti ji želje in zahteve ter tako podpirati njeno delovanje, več oči več vidi, več glav več misli. (Živijo-klici.)

Vse prebivalstvo Maltino je bilo na nogah ter z zaupanjem zrla na viteze. Matere so vzdigovali svoje otroke ter šepetale: „Glejte jih, božje bojvnike, branitelje krščanstva in našega otoka!“

Grozovito borenje se je pričelo. Dan na dan je Mustafa napadal mesto, vse zastoj. Kakor zid so stali Maltežani, niti za ped se niso umaknili.

Toda ti junaki niso samo branili svojega doma. Kakor vihar so sedaj tu, sedaj tam planili skozi trdnjavska vrata, povzročili Mosleminom prav znatno škodo ter se hitro zopet povrnili za zidovje.

Pri tem je igrala zastava Matere božje posebno ulogo: povsod, kjer se je izvršilo kaj junaškega, plapolala je visoko naprej; v hudih bojnih stiskah je čuvala božje bojvnike, ko so se vračali, jih je varovala pred zasledovalci.

Kakor na čudodelno podobo so zrl kristjani na to zastavo in na zastavonošo, Turki pa so se bali pred njo, kakor pred peklenskim ognjem.

Mustafa je bil ves iz sebe; pri prerokovi bradi je prisegel, da bo Maltežane in pred vsem St. Priesta strašno mučil in jih pomoril, ko jih dobi v roke. Slednjič se je odločil na glavni naskok na sedež vitezov z vsemi četami in pripravami.

Prišel je odločilni dan. Maltežani so se borili pod vodstvom Lavalette-ovim zoper Turke, katere je vodil Mustafa sam.

Turki so bili po številu več ko desetkrat močnejši, njih hrabrost je dosegla vsled verskega navdušenja in Mustafinih groženj vrhunec besnosti.

Vendar so zavrnili vitezi hrabro ta naskok Mosleminov. Z grozno silo so žvižgali meči na turške glave in so pokončevali vse pred seboj.

Sklepitega shoda.

K besedi se oglasi državni poslanec dr. Korošec: O znamenitih osebah se vse poroča, kaj delajo, kam gredo. Naša zveza je tudi znamenita organizacija. Treba torej povedati, kaj želimo in mislimo ravno v pričujočem trenutku. Kmečko vprašanje mora stati v ospredju naše politike. To hočemo posebno povdarjati. A mir in slovo hočemo imeti, za to hočemo v zvezi ljudi verske in narodne. In v tem smislu bomo postopali tudi pri bodočih državno-zborskih volitvah. Predlagam torej, da se sklene izdati naslednje poročilo:

Spodnještajerski slovenski kmetje, zbrani na ustanovnem zboru „Slovenske kmečke zveze“, slovesno izjavljajo, da vključ vsem gonjam zadnjega časa trdno in neopremično vstrajajo na dosedanjem verskem in narodnem programu spodnještajerskih Slovencev;

istotako slovesno izjavljajo, da bodo povsod in z vsemi silami delovali za svoje kmečke pravice in koristi ter pozivljajo vse dobromisleče rojake na Spodnjem Štajerskem, da podpirajo težnje katoliškega slovenskega kmečkega stanu po zboljšanju njegovega položaja;

zahtevajo od sedanje vlade, da ne odpre mej tuji živini in prekomorskemu mesu, ker bi to pomenilo hud udarec za našo živinorejo in blagostanje kmečkega stanu;

naročajo odboru, naj strogo pazi na to, da bodo prihodnjih volitev kandidatje za državni zbor priznali brezpogojno kmečki program ter se ozirali na versko in narodno mišljenje slovenskega kmeta. (Sprejeto.)

Z Bogom! Na delo!

In ko je še g. predsednik prebral pisma in brzojave, ki so jih poslali: državni poslanec dr. Ploj, dež. glavarja namestnik dr. Jurtela, dež. poslanec Vošnjak, dež. poslanec Kočevar, konz. svetovalec Jurij Bezenšek, Jak. Pukl, kat. pol. društvo za rogaški okraj, odbor izob. društva v Rečici itd. — potem je z navduševalnim govorom zaključil zborovanje.

In sedaj je treba na delo! Kmečko zavest zanesi do zadnje hiše slovenskega kmeta, vse kmete združiti v zvezi ter jih organizirane peljati v boj za svoje kmečke pravice: to je naloga bodočnosti. Naprej kmečka zastava do zmage! Sklenemo z pozdravom, ki so ga poslali kmetje iz okolice mislinjske:

Kmečka zveza stopi na dan,
z deteta naj zraste velikan,
da važen kmečki stan
nikdar ne bo tepian!

Kako je Stiger kot okrajni načelnik gospodaril?

II.

Stiger gotovo ni dober gospodar, sicer bi ne bil razun cestnega dolga 100 000 K še napravil 80.000 drugih dolgov. Vprašati se pa vendar mora vsak pameten človek, kako si pač okrajni odbor upa toliko izdati za reči, katerih nikjer ni? Kdo mu je dovolil?

V plenarni seji vsako leto okrajni zastop odobri proračun za prihodnje leto. V proračunu so vsi stroški zaznamovani in vse potrebe okraja; vse te potrebe se pokrijejo z okrajnimi dokladi in s čistim dobičkom okrajne hranilnice. Potrjenega proračuna se pa mora načelnik in okrajni odbor držati, ga ne sme prekoračiti. Za nobeno reč ne sme več izdati, kot je v proračunu dovoljeno — razun v iz-

Prave čudeže hrabrosti sta izvrševala Lavalette in St. Priest. Kakor maščevalna angelja sta se prikazovala sedaj tu, sedaj tam ter zmagojoč prodirala naprej.

Toda padle Turke so nadomestovale vedno sveže čete, med tem ko so se krščanski bojvniki sčasom utrudili. Vendar so vstrajali v boju.

Mustafa se je penil jeze, ker še ni več dosegel. Kakor divja zver je požiral s svojimi žarečimi očmi posebno oba zastavonoša.

„Prokleti krščanski psi!“ je zakričal, „hočem vam povrniti vaše divjanje. V najglobokejši temnici bode te gladi umrli.“

Takoj je ukazal, naj vsi obrnejo svoje naskoke na Lavalette-a in St. Priesta.

Ta dva sta bila takoj obkoljena in od vseh strani napadena. Lavalette si je s svojimi spremljevalci napravil takoj pot in bil v kratkem izven nevarnosti; visoko v zraku je plapolala malteška zastava, ki jo je nosil, ne več obkoljena od turških čet, ter vodila viteze k novim hrabrim činom.

Slabeje se je godilo St. Priestu. Le z malo vitezi bil je od svojih popolnoma ločen. Toda njegovo junaštvo ni poznalo meje, neka sveta navdušenost ga je navdajala. V levici visoko v zraku Marijino zastavo je vihtel z desnico strašno svoj meč v vrstah sovražnikovih.

„Z Materjo božjo!“ je klical, in na levi in na desni je kosilo njegovo orožje krvočrne Turčine.

Tedaj ga je nenadoma nekdo potegnil raz njegovega konja; gledal je v razjarjeni obraz Turkov ter občutil ob enem v levici pekočo bolečino.

„Marijina zastava!“ se je slišalo bolečinepolno iz njegovih ust. „Moja roka je presekana, za-

vanrednih slučajih, za katere pa mora odbor v prihodnji seji prositi potrjenja.

Stiger je imel dovoljenje, da sme najeti kolikor se za ceste potrebuje, smel je torej dolga napraviti 100 000 K, kar so nove ceste dozdaj stale; za svojevoljno in čisto potrebno prestavljenje brežiča na cesti Studenice-Makole, ki je stalo okoli 4000 K, je prosil naknadnega potrjenja. — Kdaj pa je okrajni zastop dovolil, da si sme Stiger za okrajne potrebe izposoditi okroglih 75.000 K?

Kolikor nam znano, ni okrajni zastop v nobeni seji dal tega dovoljenja, za oraj pa bi po pravici moral Stiger in odbor ta nepotreben dolg sam vrniti.

To vam je torej čeden gospodar! Delajo se dolgovi in dolgovi, ker Stiger ve, da mu n. m.ška večina vse potrdi. Tako hlapčevsko in slepo obgaja Bauman, Gruntner, Rudolf in mestni zastopniki Stigerja, da smo prepričani, če danes Stiger ves okraj proda, bodo jutri potrdili! Taki ljudje so imeli večino v sedajnem okrajnem zastopu! Časi Razbošekovi se vračajo!

Preteklo leto je okrajni zastop sklenil, da stavi ceste sam in jih ne odda podjetniku. Stiger je najel stavbenega vodjo, ki naj na račun okrajnega zastopa laporsko ceste izvrši.

Ne dotikamo se zmožnosti stavbenega vodje, pa ta križ je, da ne zna niti besedice slovenski, da ne more delaven povedati, kako naj dela in ga podučiti, vsled česar delo ne more prav napredovati; njemu je izročil Stiger vsa naročila in nakupovanje potrebščin za ceste.

Kako naj on kupi od kmeta les, kamenje ali druge reči, če stavbeni vodja ne zna slovenski. Vodja pa ima še svojega pisarja, ki tudi ne zna nobene besedice slovenski. To pa je gotovo potrata, da se vodji še plačuje pisar. Slavba ceste 25 km dolge ne potrebuje dveh uradnikov; ta posel bi lahko vodja sam opravil; Stiger ne zna varčevati! Pri stavbi laporske ceste bi se bilo lahko nekaj tisočakov prihranilo; čemu je bilo n. pr. treba toliko drahih, cementnih cevi, ko bi bili tudi leseni mostiči zadostovali; sploh se čuje, da je ta cesta prelepo in predrago zidana, da se je proračun prekoračil za mnogo tisočakov! Mi sicer vrlim Laporčanom privoščimo tako potrebno cesto, a za razkošne stavbe sedaj vendar ni čas, ko kmet tako težko plačuje. In kdo je vsega kriv? Ali ne Stiger, ki ne ve varčevati, ki ne ve, kako težko je kmetu dobiti denarja? Prihodnji še nekaj o naši hranilnici in pa, kje se je jemal denar za smodnik pri streljanju zoper točo, da se docela spozna, da Stiger ni varčno gospodaril!

Politični ogled.

— Vinska postava se je sprejela v državnem zboru. Pri tej priliki je govoril poslanec dr. Korošec proti doleži, da se sme vinu pridjati sladkor ter je stavil več predlogov, ki ščitijo naša vina. Ker pa imajo večino mestni in trgovski poslanci, ni bil sprejet njegov predlog. Postava je zelo pomanjkljiva, edino to ima dobro, da je izdelovanje umetnih vin popolnoma prepovedano. O tej postavi bomo še natančno govorili. Tudi mariborski poslanec Wastian je govoril proti koristim v nogradnikov.

— Volilno preosnovo je sedaj sprejela tudi gosposka zbornica. Volilna preosnova je torej sprejeta in se bo predložila cesarju v potrditev.

— Zvišanje števila vojaških novincev. Prihodnje leto bodo zvišali število vojaških novincev, ker se uvedejo novi topovi. Vsega skupaj bo treba 21.000 mož več.

— Mažarska nasilnost. Ogrski naučni minister je pri razpravi o proračunu za šolstvo odgovarjal slovaškemu poslancu Beli in dejal, da vlada tistim učiteljem, ki nočejo šolskih otrok vzgajati za dobre „ogrske“ državljane, ne bo povišala plače in jim bo spl. h prepovedala poučevanje.

— Na Ruskem prekucni vedno naprej rujejo. Umori uradnikov se vedno ponavljajo. Volitve v gosudarstvenaje dume bodo 19. februarja.

stava pada!

Padel je na zemljo.

„Alla je velik!“ je slišal sovražnika zraven sebe. „Mohamed je večji od Marije!“ Zamahnil je Turčin, da bi pokončil zastavonoša.

V tem trenutku je zažvižgal meč spremljevalca St. Priestovega na glavo kričaču ter jo preklal.

Mladi Maltežan pa je zagrabil zastavo, ki mu je iz presekanke levice padla na tla, po bliskovo, in skočil na tla ter jo z desno zopet vzdignil visoko v zrak.

„Marija je večja od Mohameda!“ je zaklical, „Marija zmaga nad prerokom!“

Brez meča je sedaj z zadnjimi močmi vihtel okoli sebe z ostrim zastavinim koncem ter ukazal tovarišem, naj se v krogu nastavijo okoli Marijine zastave.

Tako se je zgodilo. Toda premoč sovražnikova je bila prevelika. Vedno težji je bil položaj okoli St. Priesta.

To je opazil veliki mojster.

„Zastava Marije Device je v nevarnosti!“ je zaklical s strahom. „Za menoj! Nikoli ne sme pasti v roke nevernikov!“

In kakor vihar je hitel naprej, za njim dvajset, trideset njegovih vitezov.

Toda krog sovražnikov okoli Priesta in njegovih vitezov se ni dal prodreti. Zastoj je tolkel Lavalette hrabro kakor lev na Turke, — ni mu bilo mogoče, si narediti pota k mlademu redovniku.

Razun tega je opazil Mustafa to ugodno priliko ter napadel s podvojeno močjo kristjane. Zelo se je jeli umikati hrabri redovniki, za so zatrobili turški trobci znamenje zmage, in tudi St. Priest bi bil

Razne novice.

* **Slovenska kmečka zveza.** Novoizvoljeni odbor je imel dne 21. t. m. takoj po ustanovnem zboru svojo prvo sejo. Izvolili so se podpredsedniki, blagajnik (Fr. Pišek, župan Orehova vas, p. Hoče.), tajnik. Določilo se je, kako izvesti organizacijo ter se je poverila zadeva trem odbornikom. Nazadnje se je tudi storil važen sklep zaradi prihodnjih državnoborskih volitev.

* **S šole.** Dvornazrednica v Legnu se razširi v trirazrednico. — Učiteljica ženskih ročnih del pri Sv. Antonu v Slov. gor. gđ. Ivana Knaflič bo poučevala tudi pri Sv. Trojici v Slov. gor.

* **Nevarno oboleli** g. kanonik A. Hajšek že nekaj dni prebije izven postelje. Bog naj blagemu gospodu še da popolno okrevati!

* **Na Dunaju** je 18. t. m. umrl č. g. župnik Jožef Šket, ki je pretečeno poletje obhajal pri Sv. Petru v Med. Selu, svoji rojstni župniji, petdesetletnico svojega mašništva. Pokojnik je sporočil v svoji oporoki 300 K družbi sv. Cirila in Metoda kot zvest sin svojega naroda. — N. v. m. p.

* **Mraz.** Zadnje dni je pritisnil pošten mraz, tako da res drevje poka. V Mariboru smo imeli dne 22. t. m. zjutraj ob 7. uri 30° mraza. Če bo ta mraz trajal naprej, bo napravil mnogo škoda na drevju in trtah. — Silen mraz je bil v Galiciji. Dne 21. t. m. je bil tam tako silen mraz, da so na javnih cestah mnogim osebam zmrznili nosovi in ušesa. V šolah so skoro vsem šolskim otrokom zmrznile noge in roke. Zdravniki so morali pomagati po šolah. Rešilna družba v Lvovu je bila vsled mraza poklicana na pomoč v 171 slučajih.

* **Za dijaško kuhinjo v Mariboru** so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Schlosser Marija iz podporne ustanove Kočevarjeve 8 K; gospa R. 50 K; dr. J. Klasine v Gradcu 10 K; dr. Weingerl na Dunaju 20 K; Wutt, c. k. davkar, 2 K.; Gert Fr., medicar 10 K; Čede Fr., župnik, 4 K; Slivniški mohorjani 40 K; dr. Kovačič Fr., prof., 20 K; nabralo v veseli družbi na Ptujski gori (posl. Mart. Šegula) 10 K 30 v.; gospa Presker Fani 10 K; dr. Schmirmaul 10 K; za kruh sv. Antona 2 K; Koser Franc (Juršinci) 2 K; posojilnica v Mokolah 50 K; Lendovšek, župnik, 5 K; Hirti Fr., župnik, 3 vreče krompirja, 2 vreče repe in sodeček jesiha. Vsem dobrotnicam stotero Bog plati!

* **Sejmi v februarju** pond. pred svečnico v Vojniku, soboto pred svečnico v Mariboru; Blaža dan v Jaren in v Trbovljah; pond. po svečnici na Dobrni, v Lipnici; 3. v St. Jakobu pri Kolbiji in v Vidmu; 5. pri Sv. Petru pod Sv. gorami; 6. v Gornjem Gradu; 9. v Pilštanju; 10. v St. Jurju ob južni žel.; sv. Valent. dan v Brežicah, Ponkvi, Središču in Žalcu; 14. v Sevnici ob Savi; četrtek pred pustno ned. v Šoštanju za živino; pustni poned. v Vidmu; kvat. torek v Ljutomeru; sv. Julijane dan v Bačah in Vrenskigorci; v četrtek po pepelnici živinski sejem v Velenju; 22. pri sv. Filipu v Veračah ulimske fare, na Teharjih; pond. pred sv. Matijem v Braslovčah; sv. Matija dan v Arnužu, Bistrici, Rogateu, Vildonu in na Laškem; sv. Marka dan v Lavbeku; 2. sob. v postu v Slov. Gradcu.

* **Kupujte pri narodnih trgovcih in obrtnikih.** Jako težko stališče zavzamejo slov. trgovci in obrtniki v Mariboru, ker imajo premalo, ali pa sploh nobene podpore od strani Slovencev. Čeravno je marsikateremu kupovalcu znano, da se tudi v Mariboru nahajajo narodni trgovci in obrtniki, vendar kupujejo svoji potrebščine rajši pri nasprotniku. Če jih pa vprašate, zakaj da ti to storijo, slišal bodeš, da mu naš trgovec oziroma obrtnik premalo nudi izbire i. t. d. ali pa da sploh ne ve, da se nahajajo tudi narodne tvrdke. Dokler toraj te trgovine ne bodo bolj podpirane od svojih, tako dolgo tudi tem ne bode moči drugače nastopiti. Ker imamo v Mariboru kakor tudi v okolici že skoro v vsaki stroki dovolj naših trgovcev in obrtni, bode gotovo tudi vsakemu zavednemu Slovincu mogoče, dobiti pri teh, kar mu sree poželi, samo da hoče. Ne bode mu treba raznih izgovorov. Slovenski trgovski klub preskrbel je, da se v našem listu za bodoče samo narodne tvrdke in obrti javijo, katere se slavnemu občinstvu priporočajo. Opozarjamo toraj samo na inserate, ki se nahajajo v tem listu.

v prihodnjem trenutku s svojimi tovariši izgubljen, — tedaj je pomolil Lavalette iz dna srca k Materi božji za pomoč: „O čista Devica“, zaklical je po božno, med tem ko rok in očesa niti trenutek ni odtegnil boju, „ti mogočna pomočnica kristjanov, pomagaj nam, stoj nam na strani!“

„Živelo krščanstvo, živel malteški red!“ odmevalo je v istem trenutku kakor odgovor sem od pristanišča in ob jednem so veselja zakričali vojaki na straži.

„Spanci, Spanci, naši zavezniki!“ zaklicali so veselja pijani. „Ravnokar so prispeli in že napadajo Turke od hrbita!“

Velikemu mojstru se je temnilo od blaženostnih početkov.

„Hvala ti prisrčna, pomoč kristjanov!“ je Lavalette vzdihnil ter vzpodbujal na novo z mogočnim glasom omahujoče trume. In na novo zacvelo upanje na zmago je povečalo moč krščanskim borilcem: z zadnjimi močmi so se vrgli na Moslemine, ki so sedaj, prestrašeni radi nevarnosti, ki jim je pretila od zadaj, izgubili vse upanje na zmago. Bežali so divje, ne glede na Mustafaovo vzpodbujanje. Slednjič so bežeče čete tudi poveljnika samega potegnile seboj. Vitezi so hiteli za bežečimi, Spanci so jih tolkli od strani. Tisoči Mosleminov je padlo, mnogo jih je bilo vjetih.

Konec sledi.

Slovenska šolska Matica ravnokar razpošilja svoj knjižni dar za leto 1906 in sicer 1. Pedagoški Letopis; 2. Zgodovinska učna snov, sestavljen dr. Matevž Potočnik; 3. Nazorni nauk, spisal Gabriel Majcen; 4. Obče in posebno ukoslovje, spisal dr. J. Bezjak; 5. Posebno ukoslovje petja v ljudski šoli, spisal H. Družovič.

* **Romanje v Lurd.** Na Dunaju se je sestavil odbor, ki priredi za dne 29. aprila 1907 romarski vlak v Lurd. Vožnja in hrana stane tja in nazaj za II. razred 380 kron, za III. razred 240 kron. Pojasnila in vzporedne razpošilja: č. g. dr. Karol Veczerzik pl. Pianheim, administrator am Hof, Dunaj.

* **O priliki podražitve poštne vrednotnice** omenjamo, da se poškodovane poštne vrednotnice pri poštah uradih lahko zamenjajo in sicer dopisnice, zalepke, nakaznice, poštne spremnice, denarne kuverte itd. in to tudi če so že popisane, pomazane ali natrgane, samo da niso še s poštnim pečatom udarjene. Doplača se 1 vinar k vsakemu poškodovanemu kosu in dobi se pri poštnem uradu ali prodajalcu poštne vrednotnice enako novo.

* **Proti pravdam.** Državni zbor je sklenil, naj se v vsaki občini osnuje mirovno razsodišče, ki bo razsojalo prepire med sosedmi, da se na ta način omejijo številne pravde. Ta razsodišča bodo le pomirjevalna. Ako se poravnava izvrši, bo imela enako vrednost ko pred sodnijo. Zanimivo je, da so zopet bili slovenski liberalci proti tej postavi, ki bo tudi koristna, posebno za kmeta. Koliko posestev požro po nepotrebnem ravno pravde.

„**Narodni list**“ govori v svoji zadnji številki o 8 duhovnikih. Vprašali bi gg. okrog „Narodnega lista“: Je-li list zoper duhovnike ali za duhovnike? To ga bo „Štajerc“ vesel! Pa pravijo, da je ustanovljen bojda zoper „Štajerca“ in zoper celjsko nemškutarijo! Orniš in Jabornegg tega gotovo ne verjameta.

Mariborski okraj.

m **Mariborska frančiškanska cerkev** prejela je od sv. Očeta vse pravice bazilike. To je prva cerkev na Štajerskem, ki se bazilika imenuje. V spomin tega izrednega odklona se bo od petka do nedelje v novi baziliki obhajala slovesna tridnevica.

m **Slov. trgovski klub v Mariboru** pristopil je kot podružnica slov. trgovskemu društvu v Celju.

m **Roko si je zlomila** v Mariboru žena izvoščeka Žurana ko je padla dne 22. t. m. na cesti.

m **Iz mariborske okolice.** Nemci že pridno agitirajo za bodoče državnoborske volitve. Pri tem pa segajo po vseh lepih in nelepih sredstvih. Tako hodi po nekod neki agent „Südmärke“ in pravi, da bo ista dala tistim kmetom, ki volijo z Nemci, posojila za 1 %. To ni res! Opozarjamo kmete naj ne verjamejo takim obljubam.

m **Slivnica pri Mariboru.** Bridka zguba je doletela velezaslužnega župana Orehove vasi, Franca Pišek. Na Nežino je dolg sprevod sožaljujočih spremil k zadnjemu počitku njegovo skrbno 77letno mater Magdaleno, vzorno gospodinjico in značajno Slovenko. Ker je mož v javnem nastopu za vernost in narodnost, za pravico in resnico, za izobrazbo in resnični napredek ljudstva dobro znan in upoštevan in ker je smrt matere zanj zelo občutljiv udarec, je sožalje z njim občeno; želimo mu tolažbe, rajni pa zasluženi počitek po dolgoletnem, obilnem trudu in delu za blagor otrokom in vnucom, katerim je bila po prežgodnji smrti sinu družga, skrbna, ne le babica, naravnost mamica.

m **Slabo pivo** je točil natak Konrad Sarnitz pri Baumanu v Peklu pri Poljanah. Zaradi tega je bil obsojen na en teden strogega zapora.

m **Sv. Križ nad Mariborom.** Občni zbor tukajšnjega „Kmečkega bralnega društva“, ki se je vršil preteklo nedeljo, dne 13. t. m. po večernicah, je bil prav dobro obiskan. Iz poročila odbora posnamemo sledeče: Društvo stopi z letošnjim letom v dvajseto leto svojega obstanka, je torej eno izmed najstarejših kmečkih bralnih društev na Spodnjem Štajerskem. Lansko leto je priredilo tri podučne shode in lepo slavnostno akademijo v čast slovenskima blagovestnikom sv. Cirilu in Metodu. Prebralo se je 160 knjig in tudi časnike, katere je društvu č. g. župnik brezplačno prepuščal, so si udje pridno izposojevali, zlasti z velikim zanimanjem se čita vrli naš vseslovenski dnevnik „Slovenec“ in — samo ob sebi umevno — izborni naš kmečki list „Slovenski Gospodar“, ki šteje tudi v naši sicer majhni župniji 19 naročnikov. Naročeno je bilo društvo na 11 iztisov „Kmetovalca“, 3 iztise „Naš Dom“, „Dom in Svet“ in „Glasnik najsv. Src.“ — Posebno pohvalo in priznanje pri tem zborovanju zaslužita dve deklamaciji: mladeniča Jurija Seršen Gregorčičeva „Kmečki hiši“ in deklece Antonije Gradišnik „Jezusovo rojstvo“ iz Marijinega življenja M. Zemljiča, ki sta bili obe prav lepo s pravim naglasom in čutom prednašani. Z veseljem smo tudi poslušali petje društvenega zbora, ki nam je zapel dve mični pesmici iz A. Kosijeve zbirke in Gruberjevo „Sveta noč.“ Z vztrajno pridnostjo in marljivostjo pri vajah se bo gotovo tudi še v tem oziru spopolnilo, kar je morda še doslej pomanjkljivo. Torej le pogum in nekoliko dobre volje! V novi odbor so izvoljeni sledeči možje in mladeniči: predsednik Jakob Pajtlar, podpredsednik J. Žunko, tajnik g. Ant. Koebek, blagajnik Filip Galunder, knjižničar Anton Klampfer in odbornika Alojz Hauptmann in Matevž Elznik. Pregledovalcema računov sta bila izvoljena Anton Hauptmann in Franc Gaube. K sklepu je še g. župnik navzoče v vznešenih besedah vzpodbujal, da se svojega bralnega društva vedno prav tesno oklepajo in držijo, se marljivo vdeležujejo vseh njegovih prireditvev in ga vsestranski podpirajo, ker le tako z združenim sodelovanjem

vseh članov bo društvo moglo svojo vzvišeno nalogo v polnem obsegu izvrševati. Zlasti mladina naj posveti našemu društvu svoje duševne moči in tako upamo, da vidimo v teku tega leta enkrat naše mladeniče in mladenke tudi na gledališkem odru. Z navdušenim trikratnim „živijo“ klicem sv. Očetu in presvitlemu vladarju se je zaključilo to lepo zborovanje.

m **Podružnica štaj. kmetijske družbe pri Št. Ilji** je zborovala v nedeljo 20. jan. v kobači „Südmärkhof“. Ravnatelj Stiegler je govoril skoraj praznim stenam. Značajni slovenski kmetje ne prestopijo praga hiše, ki so jo sezidali najhujši narodni in kmečki rasprotniki z namenom uničiti v-e, kar je slovenskega, vse, kar je krščansko — torej tudi nas kmete.

m **Kmetijska podružnica v Studenicah.** Pred dobrim letom dni je iz tukajšnjega bralnega društva vzrasla naša podružnica s prizadevanjem g. potovalnega učitelja Fr. Goričana in dne 13. jan. t. m. je obhajala svoj prvi občni zbor, kojega poročilo nam priča, da ni zastoj stopila v življenje. Ker so se še le zadnja leta slovenske podružnice začele prav gibati in lahko marsikaj dosežejo, ako se vodijo in gibljejo v pravem duhu, naj tu povemo, kako je delovala naša podružnica v svojem prvem letu in kateri so bili njeni uspehi. I. Kakor smo poročali v lanskem „Slov. Gospodarju“ in „Gospodarskem Glasniku“, priredili smo celotedenski poučen tečaj prvi teden po sv. treh Kraljih. Predavalo se je o živinoreji, vinarstvu, sadjarstvu in domačem umnem gospodarstvu. Za imenovanim tečajem pa je bilo devet poučnih shodov v Studenicah in dva v Mokolah. Predaval je trikrat g. profesor dr. Leopold Poljanec; enkrat o lugih, enkrat o umetnih gnojilih, enkrat o vrenju mošta. Dvakrat je govoril načelnik podružnice, da bi navdušil ude za umno gospodarstvo ter je poročal o izidu obnove zbora v Gradcu. Trikrat je govoril g. Goričan namreč o perutniarstvu, kot poročilo o tečaju v Schardingu, o umnem pravljanju sadjevca in o gnojenju z domačim in umetnim gnojem. Enkrat pa je govoril tajnik g. nadučitelj O. Vabič o drevesnih škodljivcih in o skrbi za sadno drevje v jeseni. Vseh predavanj je bilo v prvem letu podružničnem od ustanovitve do 31. decembra 1906 17. Koliko vspeha da so ta predavanja imela, kažejo nekoliko naslednji vspehi, drugo se bo videlo še le pozneje. II. Med vspehe posredne in neposredne naštejemo naslednje. 1. Pri poljedelstvu: Udje so naročili 4 q semenske pšenice, 5 1/2 q rži, okrog 25 kg lucerne, 42 kg štajerske detelje, 24 kg ruskega lanenega semena in nekaj runklja. 2. Umetnih gnojil fosfatnih, dušičnih in kalijevih okrog 100 q. Deloma smo jih kupili, deloma pa jih dobili od kalijevega sindikata za poizkuse zastoj. — 3. Jabolčnih lepih sadežev smo prejeli iz Ptuja 650, hruskovih 95 iz Gleisdorfa. — 4. Vrbja smo naročili iz deželnega nasada v Fürsterfeldu 441 kg, iz Gleisdorfa 93 kg. Dal Bog, da bi ga kmalu doma imeli dosti. 5. Raznih knjižic o vinogradništvu in o umnem gnojenju se je skoro med vse ude razdelilo. — 6. Živinorejo smo izkušali vsaj toliko povzdigniti, da smo dobili od kmetijske družbe za polovično ceno dva junca in enega mrijsca. — 7. Vspeh g. Jelovška in Zupanca je, da je dal tukajšnji samostan č. sester narediti uzorno gnojlišče z gnojnično jamo in da je take jame naredilo že tudi nekaj drugih gospodarjev, ki zdaj vozijo gnojnico na travnike in jih gnojijo tudi z domačim gnojem. Eden gospodarjev, Jakob Kitek v Brezju, zida en vzoren goveji in svinjski hlev. Naročilo se je tudi 2 1/2 klajnega apna. — 8. Petero gospodarjev se je vdeležilo poučnega izleta v Waldegg. — 9. Za 10 K se je naročilo jajce kokoši štajerskega plemena in postavil se je eden vzoren kurnjek za okoli 30 kokoši. — 10. Dva mladeniča sta dostala devetmesečni, eden tritedenski viničarski — in eden pettedenski sadjarski tečaj. — 11. Od kmetijske družbe v Gradcu smo dobili zastoj pet trsnih in dve drevesni škropilnici in eno travniško brano za polovico cene. Tudi smo naročili štiri drevesne krtače. — Udov je bilo 75. Kar smo dosegli, se imamo zahvaliti v prvi vrsti ljubemu Bogu, da je naše delo blagoslovil; drugič pa temu, da nas lastna potreba in pa želja po napredku priganja pomagati sebi samemu — pa tudi kot dobri sosedi drug drugemu kakor samemu sebi. Prihodnjic pa bomo poročali, ako dobimo v listu prostora, o našem drugem — letošnjem ponemnem tečaju.

m **Laporje.** V seji odbora k. s. izobraževalnega društva dne 20. prosinca je bil izvoljen za predsednika Pivec Jožef, podpredednika Onič Jožef, tajnika Sagaj Alojzij, blagajnika Kavkler Karl, knjižničarja Mastinšek Janez. Izobraževalno društvo v Laporju začne svoje delovanje na svečnico, dne 2. svečana po večernicah s poučnim govorom, petjem, deklamacijami. Udeležite se otvoritve polnoštevilno vsi člani in prijatelji društva, sploh vsi, ki jim je mar sreča, obstanek in pravi napredek našega ljudstva.

m **zabjek.** Naš očka župan Robar, ki so nam na papirju po tavlili nemško šolo in kolodvor, imajo nesrečo. Ze zdavnej bi moral novi odbor voliti novega župana, pa joj! Očka župan so sedli na županski stol, ki je bil s smolo namazan, zdaj pa ne morejo dol! Kje se bo našel zdravnik, da župana operira in mu županski stol odreže! Operacija bo baje imela slabe posledke? Prosimo c. kr., od nas plačane uradnike okr. glavarstva, da pomagajo županu in nam pošljejo dobrega zdravnika.

m **Slov. Bistrica.** Izvedeli smo, da je okrajna hranilnica — čujte in strmite — Stigerju odpovedala kredit! Noče več Stigerju niti helerja posoditi! Ubogi Stiger! In hranilnico imajo v rokah Stigerjevi prijatelji!

m **Bolniška blagajna v Slov. Bistrici** ima načelnika Grila, mesarja. Grila je rodila poštna slovenska mati in oče njegov ni znal hajlati! A Gril je postal veliki Nemeec in si domišlja, da je najmanj tolik kot Stiger. Tako ponosno jo meri po mestu, da ne ve več, na kateri strani bi nosil klobuk. Nečuvno je, kako ta človek ravna v uradu s strankami. Neki delodajalec je naznanil blagajni delavce po pismu. Dekle, ki mu slovensko pismo prinese, nabruli, da se vsa prestraši in jo prisili, da mu mora nemški prigras napisati! Ali je že kdo videl hujšega nema-

akega vročekrvneža? S torbico je priromal, zdaj se pa repenči in misli, da se mu bo vse pokorilo. Delodajalci, se bote li dali zaničevati od človeka, ki je pozabil, da ga je rodila slovenska mati, ki ima vzrokov dovolj, da je lepo miren in doma za pečjo premišljuje svoje pretekle dni? Gril, le bolj ponižno, drugače govorimo prihodnjič bolj jasno. Delodajalci, delavce priglajajte slovensko in ako se Gril obnaša po nemški kulturi, objavite in pritožite se takoj. Grilu še že najdemo gospoda!

m **Občina Zamarkova** z Lormanjem je sklenila v svoji odborovi seji dne 15. prosinca t. l. na predlog ob. svetovalca J. Š. slovensko uradovati. Samo uradni pečat še ostane dvojezičen, čeravno se je predlagalo samo slovenskega, to pa zato, ker ni bilo celemu odboru povolji; mogoče se še spremeni.

m **Sv. Lenart v Slov. gor.** Naše „Bralno in gospodarsko društvo“ je imelo dne 14. prosinca t. l. ob šestih zvečer svoje zborovanje in tudi volitev novega odbora. A priprosto ljudstvo se tega ni udeležilo, kajti gospodje pri bralnem društvu ne dovolijo priprostemu ljudstvu izobrazbe, in tudi so tam samo slabi časopisi na razpolago kakor „Slovenski Narod“, „Narodni list“ in tudi „Mladostenec“. Ti listi sploh ne spadajo v „Bralno društvo“. Zato bi bilo najboljšje, da bi se ustanovilo novo „Bralno društvo“ za okolično in priprosto ljudstvo. Znabiti bi se zato kateri oglašil.

m **Pobrežje pri Mariboru.** Smo pač nevredni nasledniki svojih prednikov, ki so dali našemu kraju tako naravno in lepo ime in katerega so nam prekrstili nasprotniki tako polovičarsko v baš ne prelepi „Poberš“. Kaj neki si mislijo ti „Nemci“, od kod tako čudno ime kraja. Pa kdo vpraša sedaj za tem; samo da stoji nemška šola, za katero se brigajo celo Nemci v Berlinu, torej „zunaj“ avstrijskih mej. Zakaj le neki? Trobi se nam pač na ušesa, da nam pomagajo podpirati revščino naših otrok, da nam hočejo le koristiti z takozvanim nemškim šulferajnom. A ne zavedamo se, da nam s tem jemljejo našo narodnost, — to je čut, ki krasi po božji podobi ustvarjeno in z vero na Boga obdarovano bitje in ga razlikuje od neumne živine; da nas pojaničarijo in pripravijo do tega, da bomo bili kedaj z mirno vestje svojo rodno mater v obraz s tem, da zatajimo jezik, kojega nas je učila mati, kojega smo podedovali od onih, ki so prestali od krutega nasprotnika že toliko krivic; že sedaj se vidi, da bo temu tako. Nekaj res strašnega je slepota. Mi spimo — duševno — a oni nam kradejo, če ne gre, pa ropajo ljubav našo do lastne naše matere. To je korist, ki nam jo daje nemški šulferajn (morda ste že čuli kaj o nemškem mostu do Adrije!?) Toda pes si kost poprej oblizne, da jo potem bolj ugrizne. Vsak Nemec se nam mora smejati, da se damo zapeljati tako daleč, da podpiramo in redimo še sami to pijavko. Ali je dal že Nemec sam rad kak vinar za našo Ciril in Metodovo družbo; po dnevu in še z lučjo ga ne najdemo! Toliko za danes. Dobro bi bilo, da zvedo za to tudi še drugi naši vaščani, s katerimi si upamo govoriti še slovenski. Pa še bomo kaj slišali, preden začne peti kukavica! Pridite, pridite nas buditi!!

m **Sv. Rupert v Slov. gor.** Čitam že dalje časa vse naše liste, a pred letom dnij zasledil sem ime Sv. Rupert še prav malo kedaj, in še takrat sem vselej čital: ponesrečil se je ta in ta, pogorelo je tam in tam itd., a o društvenem gibanju — popolnoma nič. No, in sedaj? — Boljše je, boljše. Vsaj se tolikokrat bere: bralno društvo pri Sv. Rupertu priredi itd. Kaj ni to dokaz, da „mi mladi pri Sv. Rupertu gremo naprej?“ — Da, in vsa čast onim, kateri so ti mladi — ponosno, ne oziraje se na desno, ne na levo, naprej za naš narod s krščanskim delom. In zopet sem pogledal za kulise našega lepega odra. Sicer ne govorim rad in ne izdajam tajnosti — vsaj prava klepetulja po poklicu nisem — a vendar vam povem: ta marljiva možka in ženska mladež nam pripravljajo zopet neko presenečenje. — Predpustni čas je, vse je veselo, prešerno, in tako nam hoče ta zavedna mladež pripraviti vesele, dostojne urice. Toda ker nisem klepetulja, kakor sem že omenil, ne povem nič več. Samo to še rečem: Bog daj povsod take mladine, kakor jo imamo mi, in ni se nam treba bati ne liberalnih, ne nemčur-skih vetrov. Pa ravnokar mi prinese prijatelj vesele vrstice, ki jih naj dodnem k svojemu spisu za „Slov. Gosp.“ In kaj je zapisal? Dne 3. febr. 1907 je preselilev „Braln. društva“ ali prav povedano omare za knjige v staro šolo v I. nadstr. na desno. Tam bo odslej naša bralna soba, kjer se lahko berilazelnji ob čakanju na službo božjo kratkočasni pri branju časnikov in knjig. Vhod v „čitalnico“ ne sme vam nihče zabraniti, če ste udje društva, saj smo najemniki, ki imamo iste pravice, kakor že nastanjeni — samo olika in spodobno obnašanje je povsod običajno, tedaj tudi pri nas. — Tudi bo isti dan občni zbor „Braln. društva“. Naj se pri tej priliki vsak prepriča o njega delovanju in pripozna bo moral delavnost društva, ko ob enem tudi stopi na oder možka in ženska, čvrsta, dobra, slovenska mladina. Ob takih prizorih ne bo nobenemu žal, da je ud „Bralnega in tudi izobraževalnega društva“. Torej na veselo svidenje na dan 3. febr. po večernicah k igram: „Pri gospodi“ in „Črevljari“ in občnem zboru Braln. društva pri Sv. Rupertu v Slov. gor.!

m **Pri Sv. Lenartu v Slov. goricah** je imela čitalnica dne 14. januarja 1907 svoj redni občni zbor in si je sestavila sledeči odbor: predsednik g. dr. Fran Tiplič, tajnik g. Josip Zemljčič, blagajnik g. dr. Milan Gorišek, knjižničar g. Ivan Urek, č. g. J. Alt, g. Fran Breznik in g. Jakob Kopic, odborniki. Zborovanje je bilo zelo živahno in se je sklenilo marsikaj koristnega kakor ustanoviti „Ljudsko knjižnico“ in dr. Že iz poročila blagajnikovega smo uvideli, da je društvo naročilo v pretečenem letu lepo število dobrih knjig in se vedno trudi, kolikor mogoče knjižnico izpopolniti. Da pa si bo mogla čitalnica v bodoče nabaviti še več

knjig, se je sklenilo, prirediti večkrat veselice, katerih čisti dobiček bi se naj vporabil ravno v navedeno svrhu. Jedno tako veselico priredi „Čitalnica pri Sv. Lenartu“ dne 3. febr. 1907 v novoprizidani dvorani „Narodnega doma“, katerega je dala tukajšnja posojilnica popolnoma prenameniti. Veselica bo nekoliko v večjem obsegu. Z ozirom na dober namen vse prireditve se nadejamo šentlenarški Slovenci, da bodemo lahko pozdravili na večer 3. februarja nebroj gostov od blizu in daleč.

m **Klavern shod slovenske liberalne stranke** pri D. M. v Brezju pri Mariboru v nedeljo, dne 20. januarja. Navzočih je bilo 12 kmetov in delavcev, 4 ženske, 2 učitelja (oče in sin), 1 kaplan in dva govornika iz Celja: advokatski koncipient dr. Vekoslav Kukovec in urednik Vekoslav Spindler in v prvi sobi šest neukrotljivih fantov in dva kočijaža. Še en govornik je namenil priti: doktor A. Božič. Okoda, da ga ni bilo. Bil bi še potreben. Ko dr. Kukovec še parkrat vpraša sklicatelja Maksa Zemljčiča, ali ne bo prišlo več ljudi, ta ob tri četrt na tri vendar otvori že ob pol dveh napovedani shod ter kliče „božjega blagoslova iz nebes, brez katerega je vsako delo zastoj.“ (Kaj ne, kako je bil danes veren! Nekateri kmetje znanci so se mu muzali, ker vejo, da on na Boga in blagoslov nič kaj ne drži.) Predsednikom je bil izvoljen učitelj Maks Zemljčič ter da najprej besedo dr. Kukovec. „Zakaj smo prišli k vam?“ vpraša poslušalce. „Razgovarjat se! Prinesli vam nismo nič, kakor besede.“ In bilo je tako: Samo besede in še te slabo vezane. Načrt je imel, govoriti o kmečkem stanu in njegovih potrebah, o šoli, o zatiranju Slovencev, o posojilnicah, o naših dosedanjih poslancih in še o drugem. In res, povedal je marsikaj novega, n. pr. da so na svetu razni stanovi, da je kmečko vprašanje kočljivo (posebno za take voditelje, ki bi radi pred volitvami vsem stanovom ugodili!); nadalje da kmet ne sme obupati, da se brez dela in truda ne da vse takoj doseči itd. O dosedanjih poslancih pravi: „Mi nismo njihovi prijatelji, ker niso toliko storili, kolikor bi morali.“ In o novih poslancih pravi, naj bodo stanu kateregakoli, da so le prijatelji kmetijstva. Torej bodo gotovo najboljši tisti, ki bo si jih postavila „Slovenska kmečka zveza“, četudi bi morda bil med njimi kak duhovnik, saj je o duhovnikih rekel g. dr. Kukovec pri tej priliki dobesedno: „Duhovniki so bili vedno prijatelji kmetov.“ Zažene se tudi v „Slov. kmečko zvezo“, ker stoji odločno na verskem in narodnem stališču, in niti noče povedati, da je sklicatelj te zve o kmet, neumorno delavni deželni poslanec Roškar. Kako „Štajerci“ in „Slovenski Narod“ hudo napada narodne duhovnike, ki so pred leti, ko je bilo v naših trgih in vaseh vse polno nemčur-skih trgovcev ali pa strašnih odeluhov, ustanavljali konsumna društva, čes, da so v tem strašno dosti kmetov spravili na nič. Trdi splošno, da so bili konzumi samo iz nasprotstva proti trgovcem. Bili pa so ustanovljeni samo zoper nemčur-ske trgovce in zoper odeluhe, ki so delali dostikrat v svojih trgovinah z 200 procenti in še več. Namen so imele dober, namreč kmetom in ubogim pomagati, in konsumna društva bi se bila obnesla, kakor imamo vzgledov posebno v Švici, ako bi ne bilo nepoštenih trgovskih uslužbencev... Ne silite ljudi na solnce, ki imajo maslo na glavi. Narodnim in poštenim trgovcem pa ni nikdar nikdo delal s konzumi konkurence. Potem preide gospod govornik na šolo in mladino ter pravi, da je ravno v tej okolici mladina tako razposajena, da ne pustijo iti tujega človeka skozi vas — Kmetje in mladeniči Digoški in Zrkovski, takšne poklone vam delajo govorniki iz Celja! — Med raznimi časniki priporoča kmetom, naj pridno berejo „Slovenskega Gospodarja“. Vabil in snubil je seveda tudi za narodno stranko, naj si izvolijo zastopnika in naj k njej pristopijo. Vrhunec pa je doseglo njegovo pogubonosno nerodno „narodno“ de o v drugem govoru: „O Slovenceh in Nemcih“. Z vsa svojo zgovornostjo je namreč priporočal pouk nemškega jezika v slovenskih šolah. In to v okolici mariborski, kjer otroci strašno dosti časa potratijo za nemščino in se je ne naučijo, potrebne predmete pa vsled tega zanemarjajo. Vrh tega pa še naši nemškutarji povsod preveč zahtevajo nemški pouk. Najprej dosti nemški poleg slovenskega učnega jezika, potem pa postane učni jezik nemški in slovenski je pastorka, nazadnje pa se reče. Mi hočemo čisto nemško šolo! G. dr., ali želite vzgledov? Človek bi mislil, da govori kak urednik „Vahtarca“ ali „Štajerca“. „Naj učitelji le nemški učijo,“ pravi govornik. Prizna sicer v nasprotju s svojimi pristaji, z narodno liberalnimi učitelji, da se otrok ne more v šoli popolnoma naučiti nemški, če pa vi kmetje želite, naj učitelj le nemški učijo! Lepe cvetke! In g. Maksimilijan Zemljčič, učitelj pri D. M. v Brezju pri Mariboru, se mu je še lepo zahvalil glede nemškega pouka ter rekel: „Gospod doktor je govoril nam učiteljem vsem iz srca! Narod slovenski, kaj pa ti rečeš k temu? Ljudi, ki tako govorijo, moraš črtati iz svojih vrst in jih prištevati — svojim izdajalcem. To spet kaže, da naši „narodni“ liberalci hodijo res „po ovinkih“. G. doktor Kukovec, taka pot ni slovensko narodna! Drugi govornik je bil urednik g. Vek. Spindler ali gospod doktor Spindler, kakor ga je nazival predsednik Zemljčič. Govoril je o volilni reformi. Omenjal je pri tem zopet stare kvante, da je poslanec dr. Šusteršič prodal koroške Slovence. Ob pol peti uri zaključil je predsednik tako „mnogobrojno“ obiskani shod liberalne stranke. In komaj, komaj konča svoje sklepne besede, že se oglašajo harmonike in gosli in šlo se je po tako uspešnem „delovanju“ — na ples.... Didl, didl, — didl, didl....

Ptujski okraj.

p **Ptujske novice.** V nedeljo, dne 20. t. m. je razsajal po Ptuju in okolici hud vihar s silnim snežnim zametom, v ponedeljek je močno snežilo, od torka naprej pa pritiska nenavadno hud mraz; v torek zjutraj je bilo 18 stop. R pod ničlo. — Sedaj, ko so se vrli slovenski kmetje zganili in minoli po-

nedeljek v Mariboru ustanovili slovensko kmečko zvezo, napovedujejo tudi Štajercijanci shod svojih ljudi na Ptuju proti koncu januarja. Predsedovali mu bodo seveda sami ptujski Nemci in tudinemci, backi bodo kimali, profit pa bodo imeli zopet le Hutterji, Strasschilli itd. Govori se, da bode te zborovalce poznati na šnopsnih steklenicah v žepu, zavutih v ptujsko živalico! — Pač čudno se je marsikomu zdelo, ko je slišal, da se poteguje ptujski okrajni sodnik dr. Glas za mestni mandat v državnem zboru; a še bolj čudno je, kar je ta mož zinil, ko je zadnjič na volilnem shodu v Lipnici odkril, da hoče biti ne le ultra Nemec, ampak se pridružiti vsenemški stranki in hoditi za Wastianom. V Ptuju prosperajo samo nadljudje!

p **Na Gornjem Hajdinu** so pretekle noči tatje vlomili v več hiš in odnesli mnogo mesa, slanin in žita. Poglavarja te družbe imajo že pod ključem.

p **Sv. Bolfank v Slov. gor.** Prostovoljno gasilno društvo s sedežem v Bišu je imelo v nedeljo dne 13. prosinca svoj redni letni občni zbor. Iz blagajnikovega poročila posnamemo, da je imelo društvo pretečeno leto 251.26 K dohodkov, 113.61 K stroškov. Za prihodnje leto se je izvolil sledeči odbor: Ignac Gomzi, načelnik, Vinko Šalamun, namestnik, Janez Lubec, tajnik, Franc Kocmut, blagajnik, Franc Roškar, pregledovalec orodja, Franc Kranjc in Ferdinand Kurboš, pregledovalec računov.

p **Sv. Barbara v Halozah.** Bralno društvo „Naprej“ je priredilo v nedeljo 13. t. m. v sobi 6. razreda občni zbor. Pred začetkom so mladi tamburaši skušali z brenkanjem izvabiti kolikor mogoče mnogo kronic iz žepa došlih gostov, ki bi naj brenčale v društveno blagajno. Da teh ni bilo ravno bogve koliko, posnamemo iz tega, ker se je obnega zboru udeležilo samo 31 novih udov, a pristopilo jih je dosedaj vseh skupaj reci 43. — G. predsednik se spominja v začetku v pretečenem letu umrlih udov, kakor Korenjaka star. in mlaj., gospe Viktorije Šerona, vrle tamburašnje, in č. g. župnika Fr. Murkovič. Nadalje omenja sovražnike in protivnike našega društva. G. tajnik nam je podal sliko o društvenem delovanju, o prireditvi veselice, njih duševnem in gmotnem uspehu. G. blagajničar omenja med drugim, da je blagajnica jako trpela vsled tega, ker so se morale dati tamburice v popravilo. G. knjižničar poroča o stanju knjižnice, o marljivem izposojevanju knjig in časnikov od strani udov. Želi le, da bi se na knjige bolj pazilo, se o pravem času vračale, se ne izposojevale neudom, kar največ škoduje društvu, in h koncu, naj se potruji vsak ud še pridobiti vsaj enega novega. Izvolil se je sledeči odbor: Josip Stumberger, predsednik, Ivan Arbajtar, podpredsednik, Vinko Šerona, tajnik in pevovodja, Rudolf Kotzmuth, blagajničar, Miroslav Kosi, knjižničar; č. g. provizor Franc S. Gomilšak, Franc Jurgec, Martin Jurgec, Ivan Jurgec, odborniki; Radko Čeh in Anton Stumberger, namestnika.

p **Ptujska gora.** Na naslov c. kr. okrajnega glavarstva v Ptuju. Na Ptujski gori nimamo že šest let od občinskih odbornikov voljenega župana. Leta 1901. je prevzel občinsko predstojništvo prvi svetovalec Jakob Horvat. Leta 1902. so bile občinske volitve. Štajercijanci so popolnoma pogoreli. Radi tega so rekurirali. Rekuru se je ustreglo. Druge volitve so bile 1904. leta. Štajercijanci so zopet pogoreli. Njihovemu vloženemu rekuru se je zopet vstreglo. Meseca septembra 1905 se je v tretjič volilo. Štajercijanci so v tretjič imenitno pogoreli. Vložili so zopet rekuru. Sreča pa jim tokrat ni bila mila. Rekuru se ni vstreglo! Vprašamo sedaj slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuju, ali je že kaj ukrenilo, da se postavno voli župan. Po dveh letih bil bi že čas. Naše gg. poslance pa prosimo, naj napravijo takemu početju vendar enkrat konec. Naš občinski predstojnik noče razpisati volitve novega župana, ker ga ščiti slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuju. Kako postopa slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuju napram nam Slovence, vidi se tudi iz sledečega slučaja. Najhujši Štajercijanec in agitator za ptujskega župana Ornig-a je Alojz Repa. Ta je bil pri Ornig-u za peka. Ima pa hišo na Ptujski gori, kjer da točiti vino in pivo brez koncesije že par mesecev. Njegov najemnik Nerat je imel koncesijo, ker jo je prenesel iz svoje hiše na Repa-tovo. Nerat je odšel. Repa pa še da dalje točiti. Vprašamo, ali je to znano slavnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu v Ptuju. To vemo gotovo, da še Repa nima koncesije. Ako se mu podeli, govorili bomo občani, akoravno Ornig-prosjači za njega. Tudi občina je bila proti Repa-tovi koncesiji. Okrajno glavarstvo seveda g. Repa lahko podeli koncesijo brez občine. Vemo pa, zakaj! Gospod Repa je bil tudi urednik „Štajerca.“ Občani.

p **Sv. Križ pri Slatini.** Dne 20. januarja po večernicah smo pri nas slovesno otvorili društveno sobo „Bralnega društva.“ Gospod nadžupnik Franc Korošec so najprej blagoslovili razpelo v bralni sobi, nato pa so v lepem govoru razložili, kako je sv. cerkev vedno v znamenju sv. križa razširjala pravo izobrazbo med ljudstvom in jo še sedaj razširja. Sv. cerkev ni nasprotnica izobrazbe, kakor nekatere puhle glave trdijo, ampak jo z vsemi močmi goji in povspesuje. Ena izmed domačih deklic, Matilda Novak, je deklamirala lepo Gregorčičevo pesem: „Naš narodni dom.“ Pevci pa so zapeli več lepih narodnih pesmi. Vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je slovesnost tako lepo obnesla, prav prisrčna hvala! — Te dni je umrl v Gradcu Jože Verbošek, rojak iz naše nadžupnije. Zapustil je veliko premoženje 50.000 K in ga je v svoji oporoki odložil za 4 štipendije, ki bodo znašale po 400 kron na leto. Pravico do teh štipendij bodo imeli, kakor je pisano v oporoki, samo pridni slovenski dijaki, najprej iz domače nadžupnije, potem iz Sv. Eme, in

potem iz celega Spodnjega Štajerskega, kateri bodo imeli izvrstni red iz slovenščine. Stariši, vi pa še hočete svoje otroke pošiljati v nemško šolo, v šolo, kjer se ne učijo nobene slovenske besede, kjer se še ne naučijo slovenskih črk! Kako bo mogel naš otrok, če ga iz nemške šole pošljete dalje študirati, imeti izvrstni red iz slovenščine, ki se je še nikoli ni učil? Kako bo mogel doseči lepo podporo? Stariši, dobro si premtslite, v katero šolo bo znanprej bolje pošiljati otroke! — V nedeljo, 27. t. m. po večernicah bo v „Citelnici“ poučni govor o socialni demokraciji.

p Zakošak. Ptujski „Štajerc“ prinaša v št. 1. t. l. poročilo, da je izplačal okrajni zastop za občinsko cesto v Zakošku 113 kron. Kakor se nam pa poroča, ni dobila občina nič drugega za cesto, kakor tri cementne cevi, ki so pa k večjemu vredne 30 K. Kje je ostali denar in kdaj ga dobimo?

Ljutomerski okraj.

1 Konjerejci. Vsem konjerejcem iz Ljutomerskega okraja je že znana vladna nakana, da želi domobranksko ministrstvo med nekaj zanesljivih kmetov tega okraja porazdeliti breje vojaške plemenske kobile, v svrhu reje remont pri kmetih. Tudi pogoje, pod katerimi se bo to zgodilo, ste v pretečeni jeseni o priliki konjskega pregledovanja v glavnih potezah že slišali. Sedaj mi naroča c. kr. konjerejska družba, sklicati na nedeljo 27. jan. 2. uro popoldan konjerejce v Kukovčevo gostilno pri kolodvoru, kamor bode prišel g. A. Korošec, živinozdravnik iz Gradca, da bo govoril podučno o tem načinu reje remont. Pri tej priliki se bodo tudi sprejemala oglašila za sprejem takih kobil v rejo. Jos. Murza.

1 Iz Mure so potegnili dne 14. t. m. v občini Hrastje-Mota truplo 16 letne deklice. Dozdej še ne vedo, kdo da je.

1 Stajercev pristaš — bratomorilec. V Selščih pri Sv. Juriju ob Ščavnici je zabodel 14. t. m. neki fant svojega lastnega brata z nožem. Dotični fant je že štiri leta naročnik „Štajerca“. Tak strašen sad obrodi „Štajerčeva“ politika.

Slovenjegraški okraj.

s Iz slovenjegraškega okraja. Dne 13. t. m. je bilo tajno predavanje „Narodne stranke“ za slovenjegraški okraj v Narodnem domu v Slovenjgradu. Kakor poroča „Narodni list“ z dne 10. t. m., je bilo prvo zborovanje teh mladih liberalcev Spodnje Štajerske na dan sv. Treh kraljev v Celju. Udeležili so se ga predsedniki oziroma podpredsedniki okrajnih odborov te stranke, tako tudi za Slovenjgradec. Kdaj se pa je volil okrajni odbor narodne stranke za slovenjegraški okraj? In zakaj ni okrajni odbor Narodne stranke javno razglasil, da bode dne 13. t. m. predavanje? Ali ste se ravnali tudi pri nas Kukovčevega pravila: Po ovinkih! Prihodni več!

s Slovenjgradec. Dne 13. t. m. se je vršila v gostilni gospoda Merzel-a v Pamečah lovska veselica. Zbranega je bilo obilo občinstva, ki se je prav dobro zabavalo. V poznejši večerni uri pa prideta naenkrat dva nemška kulturonošca, namreč dva sina tovarnarja Siegl-a v Legnu, in ta dva fanta sta si ubila v svoje nemške glave, da morata na vsak način kaliti veselo zabavo s tem, da uprizorita prepri. Priložnost se jima je hitro podala. Ko je neki vrl narodnjak potegnil iz žepa škatljico Ciril in Met. užigal, sta takoj začela napadati dotičnega narodnjaka in druge navzoče Slovence, kakor slovensko narodnost sploh. Nastal je vsled tega prav nevaren položaj za ta dva junaka in ko bi ne bilo navzočih tudi več starejših, trezno mislečih mož, bi bili domači fantje tema dvema vročerkvnežema že pokazali. Ako vam teče po žilah že tako vroča nemali vsaj v kak nemški kraj. Mi razgrajčev ne raskra kri, zakaj se mudita tukaj v popolno slovenskem kraju? Idita vendar z vašimi vred kam v raj bimo med nami, najmanj pa še takih kakor sta v dva. Tudi imata jako malo vzroka, nositi greben tako visoko, ker ste vendar pridobili kruh, katerega imata, iz slovenskih rok. Hranilnica, katere last je vaša tovarna, je vendar denarni zavod popolnoma slovenskega okraja in dobili ste morda tovarno le iz usmiljenja nad vašo množično družino. Sicer pa glejta, da se drugokrat v slovenski gostilni dostojno zadržita.

s „Štajerc“ laže. Iz Slovenjgradca se nam piše: Ptujski „Štajerc“ trdi v prilogi številke z dne 13. t. m., da je napovedalo kmetijsko društvo v Slovenjgradu 15. nov. 1903 konkurz. Mi prosimo, da radi te nesramne laži „Štajerca“ prav pošteno okrtate v Vašem cenjenem listu in pri tem uporabite dejstvo, da naše kmetijsko društvo še vedno obstoji na prav zdravi podlagi in da ima še vedno izborna trgovino ter najboljšo gostilno v Slovenjgradu. Do sedaj ni imel še nikdo povoda, dražstvenih podjetij se izogiba, tedaj tudi častita duhovščina ne (kakor trdi „Štajerc“) in tudi gospod Jakob Vrečko je še vedno naš vrl društveni poslovodja. „Štajerc“, ki bode sam še najbrže kmalu „fuč“, naj bi raje poročal, koliko njegovih „naprednjaških“ pristašev kakor Kajzer itd., je napovedalo v zadnjih letih konkurze, — ne pa da tako nesramno laže. — „Štajerčevim“ bralcem naj bi se vendar odprle oči, kako lažljivo „zgodovino“ „Štajerc“ objavlja in kako si samo z lažmi polni svoje časniške predale.

Konjiški okraj.

k Vitanje. Vedno bolj se slišijo pritožbe zoper tukajšnjega zdravnika. Sklical je g. župan obč. predstojnike pristojnih občin v „Gemeindeamt“, da enoglasno izvolijo za distriktnega zdravnika Kokoschinegga, češ, noben drugi se ni oglašil. Zastonj se je trudil za njega prvi svetovalec in laskavo razlagal njegovo spričevalo, vsi obč. predstojniki so enoglasno odklonili tega zagrizenca ter zahtevali, naj se to mesto zopet razpiše, toda ne samo v „Deutsche Wacht“, kakor se je prvokrat zgodilo. Vprašam Vas toraj, g. župan, ali ste že potrebno ukrenili, da vendar enkrat dobimo zdravnika, h kateremu se bomo lahko z zaupanjem podajali?

k Zreče. Tu je umrl posestnik J. Kovač pd. Pintar, star 75 let. Imenovanec je bil vzgled kristjana in kot iskrenega rodoljuba so ga poznali tudi čez meje domačega kraja. Nekoliko dni pred njim pa nas je zapustil posestnik Ant. Hlastec pd. Gačnik, star 82 let. Tudi njegovo domoljubno srce zasluži, da se ga spominjamo pohvalno. Naši gospodarji so v narodnem obziru sploh hvalevredni, in le želeli bi bilo, da bi si za izpolnjevanje svojih dolžnostij v javnem življenju vsaki posameznik za vzgled vzel Kovača in Hlasteca. Njima pa svetila večna luč!

Celjski okraj.

c Strašna nesreča je pijančevanje, posebno nezmerno pitje žganja. Kdor se hoče o tem prepričati, naj pride v nedeljo, dne 27. januarja v veliko dvorano Narodnega doma v Celju. Tam bodo govorili dopoldne od pol devete do enajste ure dr. Krek o pijančevanju in gospodarstvu, Ivan Podlesnik o pijančevanju in npravnosti; popoldne od tretje do pete ure dr. Schwab: Pijančevanje škoduje zdravju; Luka Smolnikar: Kaj mora gosposka storiti proti pijančevanju; dr. Krek: Abstinencia. Na shod sme priti vsakdo. Vstop je prost.

Izobraževalno društvo v Celju je priredilo v nedeljo 20. t. m. predavanje v veliki dvorani Narodnega doma. K predavanju je imel vsakdo prost vstop in se ga je udeležilo okoli 125 poslušalcev. Predaval je g. učitelj Levstik i Celja o kmetijstvu, kje tičijo vzroki današnjega slabega stanja kmeta in na kak način naj si opomore. Nato nam je tudi dandanes zelo razširjeno pijančevanje od prave strani razkazal in priporočal drugo, sicer zaničevano prave — sadjevec. Obljubil nam je, da nam pri enem prihodnjih predavanj pokaže, kako se pripravi prav dober sadjevec. Na koncu govora je žel splošno priznanje.

c Celjska okolica. Celjski nemški dimnikarski pomočniki g. Faksa so razpošiljali po celjski okolici za novoletna darila tudi stare koledarje od leta 1904. Letno število 1907 so sami naredili v h starega. Nemci znajo!

c Vagon prediva je zgorel 20 t. mes. na železniški postaji pri Sv. Juriju ob juž. žel.

c Vransko. Dne 12. t. m. smo spremili k večnemu počitku pridnega mladeniča Mihaela Grabner, uda Marijine družbe, ki je umrl v najlepših letih, 21 let star. Sveti mu večna luč!

c Okrajni zastop vranski. Pri plenarni seji dne 17. prosinca se je brez ugovora sklenilo tudi v l. 1907 pobirati 45% okrajne doklade. Občinske doklade se bodo pobirale na neposredni davek takole: Št. Jurij ob Taboru 50%, trg Vransko 55, Gomiška 60, Grajska vas 60, Jeronim 70, Prekopa 80, Braslovce 85, Polzela 99 in Reka 99 odstotkov. V odbor za južno štaj. hranilnico so bili izvoljeni gg. dr. Juro Hrašovec, notar Baš, notar Mih. Jezovšek. Franc Zdošek in Flor. Rak, namestnika Fr. Oset in Jak. Brinove. Novo ustanovljeni požarni brambi v Prekopi in Letušu ste dobile podpore po 50 K.

c Nazarje. Ker želite, naj se poroča kratko, evo vam kratkega poročila o delovanju našega k. s. izobraževalnega društva v preteklem letu. Igrri: „Zamujeni vlak“ in „Lurška pastarica“ sta vspeli izborna. Vse je bilo zadovoljno, najbolj pa društveni blagajničar. Predavalo se je 1) o pari in njeni uporabi; 2) o prsnih boleznih in o domačih zdravilih; 3) o zemlji in njenem razmerju s soncem in luno, ter o Njanzenovem potovanju na Severni tečaj. Slednja je predaval g. V. Turnšek, tehnik, s pomočjo skioptikona — v občno zadovoljnost. Bog plačaj! Novemu odboru predseduje preč. p. Salezij Vodošek, naš novi župnik; z njim se je pričelo v društvu živahnejše življenje. Bivšemu g. župniku preč. o. Viktorju Jerančič, kateri je bil skoro 30 let župnik v Nazarjah, in si je pridobil za župnijo in cerkev neprecenljivih zaslug, je društveni pevski zbor o priliki, ko je radi bolehnosti šel v pokoj „priredil“ podoknico. Društveni predsednik pa mu je izročil v imenu društva lep križ in župljani so mu izročili krasno spomenico. Društvo priredi 27. jan. igro: „Boj za doto“; 10. febr. pa „Krčmar pri zvitem rogu“ in „Kmet in fotograf“. Imamo krasen nov oder. Les nam je dala grajščina — sežagala nam ga pa je tvrdka Feltrinelli, — vse zastonj. Obema izreka društvo najpršrnejšo zahvalo. Če pomislite g. urednik — da to sem poročal kar o celem letu, mi morate pripoznati, da sem kratek. Zato pa vas prosim, do tudi objavite, da vabimo na 27. jan. in 10. febr. vse bližnje in daljne domačine in sosedje nazarške k društvenima predstavama. Smejali se bodo zastonj, če bodo prej plačali vstopnino.

c Umrla je v Budapešti usmiljena sestra Alojzija Fabijana Kranje 18. t. m. v 34. letu svoje starosti. Rojena je bila v Vrhnem št. 3. pri Št. Juriju ob juž. žel. leta 1873 in kot 17 letna deklica podala se je v težavni stan opravljat samaritanska dela ubogim bolnikom. Naj v miru počiva od težavnega poklica! Lahka ji tuja zemlja, kjer že tudi počiva sestra Antonija!

c Sv. Jedert. Pretečeno nedeljo se je vršil tukaj shod, je bil sijajno obiskan. Prvi poročevalec je navedel vzroke, zakaj blagostanje med kmečkim ljudstvom nazaduje in po-

kazal, kako se je treba brigati, da se izvolijo poslanci, ki so trdne volje, se za kmečki stan potegniti. Drugi govornik je odgovoril na vprašanje: „Ali se sme duhovnik mešati v politiko?“ Navdušeni so se poslušalci razšli. Sprejele so se sledeče rezolucije: 1. Pozdrav novoustanovljeni kmečki zvezi. 2. Naj se ustanovi slov. kmetijska šola. 3. Voliti pri volitvah može, ki prisegajo na program: „Vse za vero, dom, cesarja!“ 4. Naj se uredijo „Zavarovalnice“ tako, da bodo kmečkemu ljudstvu breme polajšale. 5. Naj poslanci zabranjujejo uvoz tuje živine.

s Težko obložen voz se je zvrnil na kmeta Bl. Kotnika v Št. Lju pod Turjakom. Zraven sta bila le mala dečka, ki nista mogla pomagati. Nesrečni mož je še nekaj časa klical najsv. imeni, potem pa hudo pomečkan izdihnil dušo. Če se je v tej sili spomnil na verske nauke, gotovo je obudil popolni kes ter tako rešil svojo dušo.

c Polzela. Tako imenovana „narodna“ stranka iz Celja je shod, napovedan za 27. januarja, zoper katerega je zavladalo občno ogorčenje, posebno v sosednih narodno zavednih Braslovčah — odpovedala. Moder sklep! V naši lepi okolici smo vsi zavedni Slovenci ene misli in istih načel: katoliški smo in narodni. Stranke ne potrebujemo nobene. Kjer so stranke, tam so prepiri. In kdo se teh veseli? Nemčurska oholost, ki že steguje poželjive roke po slovenski zemlji. Berite „Vahtarco“. Tistih par liberalcev, kar vas je med nami — niti učiteljev nimate vseh za seboj — bodite pametni! Vidite, da nimate ljudstva v vašem taboru. Stopite v naše domače vrste, ramo ob ramo in roko v roki z nami delujte za pravi blagor naroda in po starem slovenskem gestu. S tem hodete najlepše pokazali, da ste res — narodni.

c Dol pri Hrastniku. Dragi „Slov. Gospodar“, oprostite nam, da te zopet nadlegujemo! Saj smo stari znanci in prijatelji, ker prihajaš k nam že dolgo vrsto let. V našem Bralnem društvu si bil med prvimi listi do danes, in tako, upamo, bo tudi v prihodnje, akoravno te hoče izpodrinuti tvoj nepovabljeni tekmeč „Narodni list.“ Pošilja se nazaj, a ne pomaga nič. Ljudstvo se zgraža nad tako usiljivostjo ter se hučuje nad pošto, ki pa tega ni kriva. Nekateri se celo boje, da jih bo tožil za tisto kronico. Sicer pa bo pravih naročnikov med nami bore malo imel, ker poznamo tega strica in vemo, kam skili s svojimi nameni. Kmetom se laska in priljuje, toda v resnici mu je za kmečki blagor toliko, kot nam kmetom za lanski sneg. Njemu so le pred očmi bližnje državnozbornske volitve, da bi ljudstvo pridobil za svoje kandidate, potem bi nas pa uhal in lasal, kakor je to dr. Kukovec že na ustanovnem shodu izjavil. Zdaj posebno poslanca dr. Korošca ne more trpeti, ker je duhovnik in ker brani in zagovarja katoliško stvar; istotako sovraži kranjskega poslanca dr. Sušteršiča, ki je sicer posvetnega stanu, a „narodni stranki“ ni po volji; pa zakaj? Zato ker je mož katoličan in se zaveda svojih dolžnosti kot zastopnik katoliško-slovenskega ljudstva. Ali ni to jasen dokaz, kam vodi narodna stranka? Proč s takimi ljudmi in z njihovimi časopisi! Ljudstvo slovensko, zdrami se in pri bližnjih volitvah napravi s temi ljudmi pošten obračun! Združi se ter s krepikim glasom povej, da se zavedaš svojih pravic in da tudi veš, kdo in kje so tvoji pravi prijatelji in kje niso!

c Rečica. Četrtri zvon dobi farna cerkev sv. Kancija na Rečici. Dragi rojaki! To nedeljo dne 27. jan. ob 9. uri dopoldne dvignil bode spretni tesarski mojster Anton Deleja novega, četrtega oznanjevalca Božje slave kvišku. „Zvonovi zvonite, na del budite, ker naše življenje le kratek je dan!“ Novi zvon tehta 7 starih centov. Umetniško cizelirani napis na zvonu se glasi: Velikodušni so dobrotniki, med njimi Franc Kolenc v Juvanjih, pustili me izliti prosinca leta 1907 za časa provizure Alojza Musi, župnika Andrej Podhostnik, dekana Franca Dovnik, da oznanjam Božjo čast soglasno s tremi. Vladike posvečena teh, dne 28. vinotoka 1906 tudi mene spremi! Razločka ne poznamo, vsakomur glas svoj damo. Rojake prek morja pozdravljamo, na rodnih tleh Boga proslavljamo!

c Sv. Martin v Rožni dolini. V petek 18. t. m. je govoril potovalni učitelj g. Jelošek v precejšnjem številu zbranim z znano vneemo o živinoreji, sicer zdaj še bolj splošno, kot za podlago. Ker je bil njegov govor vreden tudi za druge, podamo glavne njegove točke. Vnemal je kmete k samozavesti, slogi in medsebojni pomoči, priporočal vzgojitev čistega domačega plemena, za govedo sivoposenično domače plemo, za svinje pa domače belo plemo z dolgo glavo, dolgimi ušesi, dolgim telesom in kratkimi nogami, češ, tuja plemena se pri nas ne držijo. Zato pa je treba bikorejskih zadrug. Previdnosti je treba pri izbiranju plemenjakov in plemenic. Pri govedu prvo dvojce telet mesarju, za plemo 3.—6. ali do 8. tele, pri svinjah prasci se le od drugega gnezda; varovati se je tudi sorodstva. Tako se bo živina izboljšala, ne bo tako boleznim podvržena, pa bo našla tudi boljšega kupca. — Poslušalci so govornika poslušali z vidnim zanimanjem in se precej zavzeli za bikorejsko zadrugo. Do živine jim je še; pa potreba bo kmetu sploh se z znanjem in vneemo poprijeti vseh mnogih panog kmetijstva in v vseh biti kolikor toliko strokovnjak. Zato pa več kmetijskih šol, več kmetijstva v ljudske šole, doma pa v roke kmetijske knjige in časopise!

c Dobrna pri Celju. Zanimiva občinska seja je bila zopet enkrat dne 20. januarja. Nemci pošiljajo že zadnjo rezervo. Staro moč je zamenjala mlada. Odstopil je zopet enkrat Orosel Franc in njegovo mesto je zasedel Peter Okrožnik, znana oseba na Dobrni. Prišel je v haveloku z žametnim ovratnikom. Videlo se je pa, da imajo Slovenci rav-

no tako malo strahu pred žametom, kakor pred — biksom. Dnevni red se je razvijal še dokaj mirno, le pri točki, da naj občina strožje izvršuje pravno policijo, nismo razumeli, zakaj sta se dva nemška odbornika tako razgrevala zoper to. Bilo je malo čudno, ker občni blagor mora iti nad osebne koristi. Tega tudi Šemerl in Blažič ne smeta tajiti, čeravno je eden oštr, drugi pa kupuje posestva. — Pri predlogih so nasprotja trčila drugo ob drugo. Predloga zastran poštnega urada in zastran žandarmerije razodela sta stvari, katere je nemška stranka sicer težko poslušala, a pobijati jih ni imela z ničemer. Smešno se nam je zdelo, da je nekdo izmed nemške manjšine priporočal „mir“ v tistem trenutku, ko se je govorilo o tem, kako so „nemški“ pobalini s pestmi in noži napadli slovenske fante, ki niso storili drugega, kakor da so peli po cesti. In dobrnska žandarmerija je iz krčme prišla oštevati — slovenske fante! In žandarmerija ni bila niti v službi! In najdejo se ljudje, ki si domišljajo, da so pametni, pa pravijo, da delajo Slovenci „nemir.“ Bi že bilo, ko bi se pisalo sedaj leta 1807, a piše se 1907 in Slovenci bodo vedeli braniti svoje pravice in postave tudi — proti žandarmeriji. Predlog o postopanju dobrnske žandarmerije, ki se bo poslal na okrajno glavarstvo, na žandarmerijsko komando v Gradec in v Celju, na ministrstvo notranjih stvari in za domobranstvo, priobčimo prihodnjič. Bil je sprejet z veliko večino in med splošno nevoljo nad ravnanjem žandarmerije. Tudi Slovenci smemo misliti, da nas varuje cesarska postava. Če se celo sodnija v Celju čudi nad postopanjem dobrnske žandarmerije, mora biti že nekaj, kar ni v redu. Mi pa hočemo, da bo tudi tukaj red. In občina je vendar za to tudi, da brani svoje občane. Škoda je bila, da Gol zopet ni bil navzoč. Sicer se brez njega tudi opravi, a vsekako je armada slabše ali pa za nič, če ni poveljnika. Saj vendar ne moremo misliti, da je Peter prevzel vodstvo nemške stranke. Nam je vse eno, ali je Peter ali Pavel, pomena ima itak samo toliko, kolikor ji ga dajo — Slovenci!

b Vsenemec, tvoje ime je laž. Dopisnik „Tw.“ v „Vahtarci“ zgubil je vsako pravico do spoštovanja, in to radi tega, ker se zateka v svoji polemiki proti „Slov. Gospodarju“ k najostudnejši laži. Trdi namreč, da pišejo slovenski listi, naj se celjski Nemci spravijo iz Celja, če jim slovenska gimnazija ni po volji. Vprašam g. „Tw.“, kateri slovenski list je to pisal? Mi čitamo natančno vse slovenske liste in dobro vemo, da tega ni nobeden pisal, kajti mi smo bili vedno zato, da živite v celjskem mestu obe narodnosti mirno druga poleg druge in da se pravice nobeni ne prikrasajo. Najodločneje pa ugovarjamo proti temu, da se mi Slovenci primerjamo z nevhvaležnim ježem, ki je svojo dobrotnico lisico pognal, potem ko ga je usmiljeno v svoje stanovanje sprejela. Ne, gospod „Tw.“, slovensko prebivalstvo v Celju je ravno tako staro, če ne starejše, kot nemško in z Vodnikom lahko rečemo: „Od nekdanj tukaj prebiva moj rod.“ Zato si hočemo tudi vse pravice, katere gredo državljanom, postavnim potom priboriti in mirno bomo prešli na dnevni red čez glave taistih, ki živijo le od politične gonje. Z zadovoljstvom pa konstatiram, da g. „Tw.“ ni niti ene svojih trditve v zadnjem „Slov. Gosp.“ ovrnil in tudi ni skušal le eno ovreči. Dokaz, da sem pisal le resnico. „Vahtarca“ se sklicuje sicer na to, da je nastal radi slovenske celjske gimnazije velikanski prepir med slovenskimi in nemškimi listi, a to ni tako žalostno. Ta boj bi bil nastal tudi brez slovenske gimnazije in bi se nadaljeval, ko bi Slovenci tudi od te opravičene zahteve odnehali. Če pa hočejo „Vahtarci“ Nemci doseči, da postane Celje popolnoma nemško mesto brez vsake slovenske primese, morajo dosledno zahtevati, da pridejo vsi uradi, sodnija, okr. glavarstvo, davkarija i. t. d., kjer se strankami slovenski občuje, iz mesta; zahtevati morajo nadalje, da tudi nemški trgovci ne nastavijo nobenih slovensčine zmožnih pomočnikov, zahtevati morajo, da se v njih prodajalnicah sploh ne sme slovenski govoriti, ali drugače povedano, da celjski Nemci sploh pretrgajo s Slovenci vsako tudi kupiškovo zvezo. Če bodo celjski Nemci vse to storili in če bo konečno g. „Tw.“ ves svoj kapitel mobiliziral, da kupi slovensko posest v Celju, potem se uganemo s svojo gimnazijo, obhodujoč železno doslednost „Vahtarčnih“ Nemcev. Sedaj pa imamo za onemogle izbruhe nemške netrpnosti v celjskem listu, ki si ne upa svojim bralcem gorej omenjene doslednosti nasvetovati, le pomilovanje.

Brežiški okraj.

b Brežice. Hud posilinemec je kramar Černoga iz Zdol. Mož govori v uradih dosledno le nemški, njega zalaga z blagom hud nasprotnik Slovencev, Matheis iz Brežic. A ta mož je našel milost pri „Narodni stranki“, vzela ga je v odbor za sevniško-brežiški okraj. Čestitamo!

b Umrl je v Zakotu pri Brežicah Janez Poček. Učkal je visoko starost 84 let; bil je eden izmed redkih nekdanjih Radeckijevih vojakov. N. v m. p.!

b Spoštuj očeta...! Znani Štajercijanec Janez Zemljak iz Dovškega in ljubček rajhenburških liberalcev je tepel svojega lastnega očeta. Kako veli četrta božja zapoved?

b 40 letnice svoje poroke obhaja dne 2. svečana Martin Medvešek v Pokleku pri Blanci. Bog mu daj učkati se biserno poroko!

b Obrtniki: kolar, urar, steklar, kovač se iščejo za za Brežice. Pričakovati imajo dober zaslužek.

b Rajhenburg. Dne 13. t. m. je imela tukajšna liberalna čitalnica svoj občni zbor. Da bi Tona iz Stolovnika ne izgubil ene svojih „šarž“, konstituiral se je še nov odbor in si torej izvolil njega za predsednika. V resnici pa je s to čitalnico pri koncu, ker društvo, ki nima ne sobe, ne časopisov ne — udov, pač nima pra-

vica, da se imenuje „Čitalnica“. Toda pred svetom se moramo malo pobahati, in če nimamo s čim drugim, pa s „čitalnico v zraku“. — Dne 15. t. m. so se peljali Rajhenburžani na velikem vozu požarne brambe na lov. Vstrelili so več kozlov in dva zajca. — Tukajšni pismošoj „za deželo“ odgovarja ljudstvo od naročite na „Sl. Gospodarja“. Se li godi to na povelje gospoda poštarja Kacijana ali ne, nam ni znano? Svarimo pa prav resno pred tem početjem, imeti bi vtegnilo precej slabe posledice. C. kr. pošta je tudi v Rajhenburgu, kakor znano, pod kontrolo.

b Senovo pri Rajhenburgu. (Jankovič Peter se pere.) Dopisnik iz Gorice je krtačil malo našega Petra v „Slov. Gosp.“ in sicer po vsej pravici. Kajti tako napetega liberalca ne šteje naš Rajhenburg, kakor je ravno učitelj Peter Jankovič. Pa Jankovič se je takoj oglašil s popravkom v „Sl. Gosp.“ in s posebno izjavo v „Narodnem listu“, češ, da je postavno ravnal vsikdar glede goriških otrok in pa posebno glede zadnje deželnozborske volitve kot c. kr. komisar. Za danes si oglejmo Petra samo kot volilnega komisarja in njegovo postavno postopanje pri volitvah. Evo gospod Peter: 1. nepostavno je bilo, da ste že dan pred volitvijo agitirali za Kuneja v občini, v kateri ste bili volilni komisar. 2. nepostavno je, da ste začeli z volitvijo, predno je došel na volišče župan kot predsednik volilne komisije, če tudi je slednji prišel še pred 9. uro. 3. nepostavno je bilo, da ste hoteli razgrniti županovo glasovnico, a ko Vas je župan zavrnil in to prepovedal, mu dejali: „Hotel sem samo pogledati, če ste prav zapisali ali prav notri djali.“ 4. nepostavno je bilo, da ste več nezloženih glasovnic Vi sami sprejeli v roke in torej takoj lahko čitali ime kandidata. 5. nepostavno je bilo, da ste zapustili za nekaj časa med 9—10 uro, torej med volilno dobo, volišče ter jo mahnilo proti Rajhenburgu in se je v tem času v Vaši odsotnosti volilo. 6. nepostavno je bilo, da ste pri Zemljaku s tem, da ste povedali dva kandidata, povzročili, da je Zemljak glasno povedal, da voli Kuneja in še le potem se je ime kandidata zapisalo na glasovnico. Zato je bila tu tajnost volitve izdana.

Najnovejše novice.

Politično društvo „Straža“ v Šoštanju si je izvolilo sledeči odbor: Predsednik Fr. Rajster, odborniki: župnik Cizej, župnik Andrej Fischer, odvetnik dr. Mayer, obrtnik Avgust Günther, Lovro Vaupot, veleposestnik Turnšek in posestnik Janez Ovčjak.

Za sevniški okraj. Ker se je v sevnškem okraju pokazalo pomanjkanje, stavl je državni poslanec dr. Korosec v seji dne 23. t. mes. nujni predlog za državno podporo.

Nečuvono! Poroča se nam, da je sodni pristav Petrovič v St. Lenartu v Slov. gor. kaznoval neko dekle, ki mu je poslalo nazaj nerazumljivo nemško vabilo, zaradi tega na 24 ur zapora. Kaj takega je nezaslišano. Zadeva se mora do jasnega dognati in če se vest izkaže kot resnična, bomo poskrbeli, da se temu vsenemškemu pravosodnemu uradniku pošteno posveti!

d Potres na Jamajki. Nekemu ameriškem listu se poroča o potresu v mestu Kingston sledeče: Potres je nastal naenkrat. Sunki so se ponavljali 36 ur. Mesto se je zibalo kakor ladja na razburkanih valovih. Že pri prvih sunkih so se zrušila poslopja in celo mesto je bilo zavito v prah. Prebivalci so kričaje in jokajoč zbežali na prosto, marsikateri ranjen od padajočega kamenja. Mnogi pa so ležali pokopani pod razvalinami. Ko je razginal veter nastali prah, vzdigoval se je iz mesta črn dim, iz katerega je visoko proti nebu plapolal ogenj. V par trenutkih gorelo je celo mesto. — Kapitan ameriške ladje, ki je šla na pomoč na Jamajko, poroča, da je celo obrežje otoka Jamajka izpremenjeno in da je v bližini Kingstona velik del zemlje pod vodo. Mesto Kingston se glasom brzoglavnih poročil polagoma, toda vidno pogreza v morje. Trgovski del mesta je že popolnoma preplavljen.

d Volkovi so raztrgali in snedli poštnega sela mesta Kelemer na Ogrskem Jožefa Pető. Pustili so na mestu samo toliko nog, kolikor jih je tičalo v škornjih. Žena Petőjeva je šla iskat svojega moža, a tudi njo so požrli volkovi.

d Bljuvanje ognjenika. Na havajskem otočju v Ameriki je začel bljuvati vulkan Nanna Loa tako strahovito, da je daleč naokoli ponoči tako svetlo, kakor po dnevi. Ta prizor je veličasten v svoji grozovitosti. Plamen iz žrela je videti na več sto milj daleč. Iz neštevilnih votlin in razpok šviga plamen, ki se spaja v ogromen plamenski stolp. Cela reka lave se vali proti morju. Pri tem se sliši neprestano gromenje, ker se robovi žrela podirajo v žrelo.

Društvena naznanila.

Bralno in pevsko društvo „Maribor“. Prihodnjo nedeljo, dne 27. januarja t. l. predaval bode v društvenih prostorih v Narodnem domu g. dr. Ljudevit Pivko o naselitvi alpskih dežel. Začetek ob pol 9. uri dopoldne. — Mariborski Slovenci, udeležujte se koristnih in zanimivih predavanj!

Čebelarstva podružnica pri Sv. Benediktu v Slov. goricah priredi v nedeljo dne 3. svečana v bralni sobi občni zbor s sledečim sporedom: 1. Poročilo tajnikovo. 2. Kratek pouk.

Braslovče. Braslovški tamburaši prirede na Svečnico, dne 2. februarja ob 7. uri zvečer gledališko predstavo z igrama: „Ne kliči vraga“ in „Krčmar pri zvitem rogu“. Po predstavi sledi tamburanje. Čisti dohodek se obrne v prid tamburaškemu društvu. Posamezna vabila se ne razpošiljajo. Mnogobrojne udležbe pričakujejo tamburaši.

Podružnica čebelarstva društva za Spodnji Štajer pri Mali Nedelji ima v nedeljo dne 27. t. m. redni občni zbor po prvi masi v gostilniških prostorih g. Senčarja. K mnogi udeležbi vabi odbor.

V Šmartnem ob Paki priredi prostovoljna požarna bramba na Svečnico dne 2. februarja t. l. v prostorih znane stare gostilne gospoda Jan. Goričnika v Rečici ob Paki veselico. Svirala bode društvena godba. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina prosta. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Kmetijsko bralno društvo v Rogoznici pri Ptuj priredi v nedeljo dne 27. januarja po večernicah v „Narodnem domu“ v Ptuj veselico s sledečim vsporedom: Gledališka predstava „Pot do srca“, tamburaški koncert slav. tamburaškega zbora „Narodne čitalnice“ in prosta zabava s šaljivo pošto in tamburanjem. Vstopnina: sedeži I. vrste 60 v, II. vrste 40 v, III. vrste 30 v, stojšče 20 v. Ker se posebna vabila ne bodo razpošiljala, se tem potom vsi udje in prijatelji bralnega društva v Rogoznici najuljudneje vabijo, da se te veselice v obilnem številu udeležijo. Odbor.

Bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. ima v nedeljo, dne 27. t. m. v kaplanji svoj občni zbor. Stari odbor poroča o društvenem delovanju v pretečenem letu; nato sledi sprejem novih udov, vplačevanje udnine (1 K) in volitev novega odbora. — Voj. veteransko društvo priredi dne 3. februarja veselico.

Petrovče. Društvo „Gospodar“ priredi dne 27. t. m. ob 5. pop. zabavni večer v prostorih g. Ježovnika. a) Pozdrav, b) Veselo igra: „Jeza nad petelinom in kes“ (igrajo dekleta), ter „Kmet in fotograf“ (igrajo fantje).

Kat. slov. izobraževalno društvo v Loki pri Zidanemmostu ima v nedeljo dne 3. februarja popoldne po večernicah svoj občni zbor pri g. Merzlu.

Sv. Boifank v Slov. gor. Tukajšno „Kat. slov. izob. društvo“ bode imelo v nedeljo dne 27. pros. ob 6. uri zvečer v prostorih gosp. Franca Horvat zabavni večer s petjem, raznimi šaljivimi prizori, s šaljivo pošto in srečolovom. Udje so vstopnine prosti. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem bode 27. prosinca popoldne imelo redna mesečna predavanja, h katerim vabimo vse vrste fante in može. Slišali bodejte marsikaj. Predavanje se vrši v čitalnici.

Sv. Jurij ob juž. žel. Peti občni zbor „Kat. bral. društva“ pri Sv. Juriju ob juž. žel. ne bo, kakor je bilo naznanjeno v zadnji štev. „Slov. Gosp.“, v društvenih prostorih, temveč v novi hiši na „Kunkovčevem“. Spored ostane isti.

Bralno društvo pri Sv. Marjeti niže Ptuja priredi svoj redni letni občni zbor. Vse, ki se zanimajo za napredek našega društva, vabi k obilni udeležbi odbor.

Bralno društvo v Ribnici na Pohorju ima dne 2. februarja v prostorih g. Ptacnika zborovanje in veselico: gled. predstava: v Ljubljano jo dajmo! in šaljiva pošta. Začetek ob 4. popoldne.

Kmetijsko bralno društvo v Št. Ilju v Slov. gor. ima v nedeljo 27. jan. pop. po večernicah v navadnih prostorih svoj občni zbor, h kateremu so vsi dobromisleči šentiljčani, fantje in dekleta, prijazno povabljeni.

Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. ima v nedeljo 27. t. m. ob 3. uri popoldan v šoli I. razreda občni zbor z običajnim vsporedom, gospodarskim predavanjem in petjem. Nato prosta zabava v gostilni gospe Neže Rola. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Polzela. V nedeljo dne 27. t. m. priredi tukajšna podružnica „družbe sv. Cirila in Metoda“ veselico v dvorani gosp. Al. Cimpermana. Vspored: „Brat Sokol“, šaloigra v enem dejanju, „Eno uro doktor“, veseloigra v enem dejanju. Žive podobe iz „Krsta pri Savici“, godba, petje itd. K obilni udeležbi vabi odbor.

Zahvala. G. dr. J. Povalec, c. kr. fin. komisar v Mariboru, daroval je „Kat. bral. društvu pri Sv. Juriju ob juž. žel.“ 10 K. V imenu društva bodi mu izrečena iskrena zahvala.

Listnica uredništva.

Slinica: Prisrčna hvala! Prosimo še večkrat! — Rogatec: Nevarno! Pozdrave! — Strigova: Prihodnjič! — Ljutomer: Istotako! — Mislino: Mi si cele zadeve ne moremo razlagati, zato se bojimo, da bi kje prišli s kakim š v dotiko. In teh se strašno bojimo! — Št. Jurij ob juž. žel.: Nam se zdi, da pač ni vredno o teh osebah toliko pisati. Oprostite! — Sv. Križ na Murskem polju: Prihodnjič! Pa krajšali bomo malo, ker stvar je vendar predolga. — Luka pri Zidanemmostu: Zakaj nismo sprejeli Vašega dopisa, izveste ali ste morda že izvedeli ustmeno. Pozdrave! — Dornova. Kozje, Ljutomer: Prihodnjič, nam je zmanjkalo prostora!

Listnica upravnistva.

Novo naročnike opozarjamo, da naj napišejo k naročilu, da se novi naročniki, ker se sicer lahko spregleda valed obilega dela. Prihajja nam toliko novih naročnikov, da komaj zmagujemo delo.

Tržne cene

v Mariboru od 19. januarja do 24. januarja 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	—	—	—
rž		14	—	—	—
ječmen		14	—	—	—
oves		17	—	—	—
koruza		14	—	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		17	—	—	—
seno		4	80	—	—
slama		4	60	—	—
fizola	1 kg	—	30	—	—
grah		—	62	—	—
leča		—	68	—	—
krompir		—	7	—	—
sir		—	32	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		2	40	—	—
špeh, svež		1	40	—	—
zelje, kislo		—	32	—	—
repa, kisla		—	20	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„ kisla		—	84	—	—
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	10	—	—

50.000 kron

se razposodi v okraju marnberskem in mariborskem pupilarno varno na prvo mesto zemljišč proti 4 1/2 %.

Naslov se izve pri upravnistvu. 24

Loterijske številke.

19 januarja 1907.

TRST	89	38	11	3	51
LINC	77	83	64	84	51

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanih na upravnništvo se mora priložiti znanjka za odgovor.

Služba organista in cerkvenika v Aručah se takoj odda. Prošnje se naj vpošljejo na župni urad v Aručah pri Brežicah do 15. februarja. 30 2—2

Pravo lmečko slivovko in droženko, za katerih pristnost se jamči, prodaja gospa Jerič v Karčevini štev. 126 pri Mariboru ob graški glavni cesti. 2 (26—4)

Hlapec, pošten, četudi bolj prileten, se sprejme takoj za govejo žival proti letnemu plačilu od 40 do 60 gld. poleg obnove in nekaj perila. Franc Plateis, posestnik pri Sv. Jakobu v Slov. gor. 33 2—2

Lepa hiša s 4 stanovanji, z lepo kletjo, hlev za živino, 5 svinjakov, drvarnice itd., vse z opeko krito, poleg hiše sta dva vrta za zelenjavo, sadonosnik, veliko brajd in dve veliki njivi, kateri se lahko za stavbinske prostore prodajo, ker je vse ob 4 cestah in blizu cerkve in šole v najlepšem kraju v Studencih pri Mariboru ležeče, se zaradi starosti prav po ceni prodajo. Naslov pove upravnništvo tega lista. 36 5 2

Dva težka konja, rujava, pet let stara, 16 in pol pesti visoka, jako močna in pridna prodajo zaradi pomankanja hlapcev po ceni Hinko Dobnik v Zrečah pri Konjicah. 45 3—2

Službo mežnarja želi nastopiti Alojz Rajski. Šermanski hrib. Litija. Kranjsko. 26 4—2

Dekle, vajeno vsacega dela, gospodinjstva ter zna kuhati, išče službe, najraje kje blizu mesta. Naslov pove upravnništvo. 31 2—2

Oženjen mož išče službe za mežnarja tudi orglati zna. če treba; lahko takoj nastopi. Naslov pove upravnništvo. 34 3—2

Več tisoč trt na suho cepljenih je na pr. daj. Silvanec, laški rizlink in druge; cena nizka 100 komadov 12 kron. Imam tudi fina bela in črna vina na prodaj od 40 do 50 kron 100 litrov; priporočam se za nakup. Josip Cotič, vinogradnik v Vrhopolji, p. Vipava, Kranjsko. 28 4—2

Majer, oženjen, kateri mora okoli 30 glav goveje živine od tega šest krav, svije za domačo potrebo oskrbeti, kuhati in prati za sebe in tri hlapce. Plačilo: 50 kron na mesec za sebe in ženo. Selitva se za leto dni povrne. Vstop takoj. Prošnje s spričevali in navedenost starosti družine se naj pošljejo na oskrbništvu graščine Neukloster. Pošta Sv. Peter v Savinjski dolini. 32 2—2

Kovaškega učenca, pridnega in močnega, v starosti 14 do 17 let, sprejme Anton Ferencak, kovaški mojster v Brežicah ob Savi. 13 (4—4)

Učenec se sprejme pri Matiji Hovevar, ključavničarski mojster na Rogoznici pri Ptuj. 35 3—2

Vsa vrsta dobila od 4 m dolžine knum za najvišjo ceno na mestu lesnega skladišča ali kolodvora v Mariboru. Na to opazujam posestnike, ki ne morejo dobiti daljših debel iz svojih gozdov. Janez Špes, lastnik žage, Maribor 18—15

Znano po ceni se kupi vse rezno blago, zgotovljene obleke in perilo v vsaki velikosti pri Adolfu Wesiak, Maribor, Dravske ulice 4. 608 13

Mlad mož se išče za veleposestvo na Dolenjskem kot gospodarski pristav. Mora biti zanesljiv, trezen in izvežban v gospodarstvu, slov. in nemškega jezika zmožen. Nastop takoj. Nemško pisane prošnje s spričevali naj se pošljejo na upravnništvo pod „Zanesljiv“. 29 3—2

Posestvo, blizu 1 oral zemlje, lep vrt, novi hram, z opeko krito, trgovino in gostilno s pripravo, dve hiši s pohištvom, klet, hlev, hlevček, lepa luga ob veliki cesti na spodnji kraj Ptuja, se prodajo ali da v najem zaradi preselitve. Ponudbe na: N. O., Velika Nedelja, poste restante. 46 2—1

Novozidana hiša švicarskega sloga s 4 stanovanji, drvarnico, kletjo, velikim sadonosnim vrtom in stavbenim prostorom, 10 minut od cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru, Oberrothweierstrasse 32, se zaradi preselitve po nizki ceni prodajo. — Natančneje pojasnila tam. 27 3—1

Hiša v Studencih Werkstättenstrasse št. 52 pri Mariboru, 7 stanovanj, vrt, klet, studenec je po nizki ceni na prodaj. 47 1—1

Službo želim kot hlapec, sem že vojaščine prost, ker sem tri leta pri vojaki odslužil. Naslov pri upravnistvu. 54 1—1

Vino, ceno in pristavo istrijskano, od prve roke prodaja Sebastan Luk, trgovec v Kringi, pošta Tinjan (Antignana) pri Pazinu v Istri. Vino pošilja v sodih od ne manj ko 56 litrov za gotov denar ali s povzetjem franko železniška postaja Sv. Petar u Šumi (S. Pietro in Selve). Pošlje tudi rad uzorce. 5 26—1

Kupim cepiče, na suho cepljene in sicer vrste Ranfol, Zelenč in Laški rizling. Naslov: Anton Sirk, Sv. Jakob v Slov. gor. 51 2—1

Pekarija, prodaja vina, žganja in jiva, se prodajo ali pa da v najem. Naslov v upravnistvu. 55 4—1

Kovaškega učenca sprejme Andraž Weixl, kovač in živinozdravnik v Horinivadi Pošta Hoče. 56 3—1

Mizarski učenec se sprejme v Andricu št. 25 pri Gradcu. 1—1

Učenca sprejemam takoj, krepkega, od poštenih starišev, v mizarsko obrt za pohištvo in stavbe Ign. Novak, mizar v Vojniku pri Celju. 49 1—1

Cerkovniško službo išče mlad izčen cevljar, tudi zanesljiv v drugih opravkih, pri kakih podružni ali župni cerkvi. Ponudbe se blagovolj poslati pod šifro „H. B.“ Zibika-Pristova. Štajersko. 52 3—1

Viničar se sprejme, kateri razume delo američanskega trsa, lahko si redi 4 glave goveje živine svoje, ako pa svoje nima, dobi tudi od gospodarja. Blaž Urbas na Slemen. Selnica ob Dravi. 53 2—1

Učenec, ne čez 14 let star se v 8 ali 4 letni uk takoj sprejme. Dobro, če je že malo izkušen. — Janez Partlič, krojaški mojster v Studencih pri Mariboru, Okrajna cesta št. 3. 59 2—1

Trgovino in gostilno, jako lepo urejeno s kuhinjo, sobami, klet, hlev, vrt, da takoj pod ugodnimi pogoji v najem. **Hinko Dobnik** 44 3—1 v Zrečah pri Konjicah.

Trgovina,

obstoječa iz manufakturnega in spekerijskega blaga v najboljšem prometu, uk farne cerkve v velikem okraju na Spodnjem Štajerskem, se takoj iz proste roke po zelo nizki ceni, namreč za 3000 kron prodajo. Najemina je zelo nizka in je trgovina, magacin, dve sobi, kuhinja in vrt. Resne ponudbe naj se pošljejo pod N. L. 43 na upravnništvo „Slov. Gosp.“ 43 2—1

Izjava.

Podpisana Mar. Polič, posestnica v Zavrhu, obžalujem, da sem naprej privedovala za Jakoba Stipeca žaljive vesti ter ga prosim tem potom odpustitja. 60 1—1 Marija Polič.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zahvala.

Za vsestransko mi podane tolažilne dokaze srčnega sočutja že med boleznijo in ob smrti ljubljene mi soproga

Mart. Staniča

veleposestnika na Hardeku, okrajnega odbornika, načelnika okoliške požarne bramb, bivšega večletnega župana na Hardeku in načelnika krajnega šolskega sveta za ormoško okolico, cerkvenega ključarja itd.

se najtopleje zahvaljujem. Posebno moji moja najvdaneja zahvala za prekrasne darovane vence slavni okoliški požarni brambi, sl. okrajnemu zastopu, cenj. obit. dr. Omulec, dr. Mohorič, Gomzi, Bauer i. d. in vsem za mnogoštevilno častno spremstvo od blizu in daleč, osobito častiti duhovščini ormoški in miklavževski, cenj. učitelstvu okoliške šole, ki je spremljalo ranjkega s šolarji in šolarsko zastavo, sl. domači požarni brambi z godbo za veličasten nastop in pretresljive žalostinke, sl. požarni brambi iz Trgovišča za mnogobrojno udeležbo in istotako cenj. zastopnikom požarne brambe iz Središča, dež. sod. svetniku g. dr. Preskerju, načelnika okrajnega zastopa g. dr. Omulecu, dež. poslancu g. Kočevarju in vsem gg. županom in vsem obč. svetovalcem, ki so se udeležili pogreba. Dalje bodi izrečena posebej najsrčnejša zahvala vsem ljubim sosedom in občanom, ki so nas na katerikoli način tolažili in lajšali ranjkiemu zadnje ure, ter ga slednjič tako častno spremlili k večnemu počitku. 48 1—1

Hardek pri Ormožu, 21. januarja 1907.

Marija Stanič

v lastnem imenu ter v imenu sorodnikov.

Oznanilo.

Posojilnica v Framu naznanja, da bo obrestovala s 1. prosincem 1907

vloge po 4 1/4 %

kakor dosedaj, **posojila** pa bo dajala

po 5 1/2 %

proti vknjižbi na prvi stavek tudi po 5 %.

779 (3-3)

Ravnateljstvo.

Objava.

V vinarski in sadjarski šoli v Mariboru bode se vršil v dobi od 4. pa do vštete 9. februarja **tečaj za kletarstvo.**

Poučevalo se bode, kako naj se vino pripravi ter kako se naj z njim ravna. Ta tečaj je namenjen v prvi vrsti vinogradnikom. Ob tej priliki obdelovala se bodo v nemškem jeziku teoretično in praktično vsa tozadevna vprašanja.

Število udeležencev omejeno je za sedaj na 20 oseb. Prijaviti se treba do 2. februarja podpisane ravnateljstvu. Vsak sprejet udeleženec plačati mora pri vstopu 10 kron za pokritje tozadevnih stroškov v blagajno tega zavoda. 38 3—2

Ravnateljstvo vinorejske in sadjarske šole v Mariboru.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Vinorejsko društvo v Ormožu

priredi

v četrtek, dne 31. januarja 1907

v dvorani gostilne g. Antona Skorčiča

prvi vinski sejem.

Ponujala se bodo vina lanskega, prav dobrega pridelka; kakor tudi vina starejših letnikov iz vseh vinorodnih krajev ormoško-ljutomerskih gor.

Začetek ob 11. uri predpoldne.

Železniške zveze z Ormožom:

Iz Maribora odhod poštne vlaka ob 8.15 predpoldne.

„Ljubljane“ 5.09

Prihod v Ormož ob 10.24 predpoldne.

Odhod iz Ormoža:

Ob 1.23 pop. brzovlak na Pragersko-Maribor-Ljubljano.

„4.23“ poštni vlak „ „ „ „

Ormož, v januarju 1907.

Za odbor „Vinorejskega društva“.

Načelnik: dr. Geršak.

39 2-2

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Očitno zahvalo

izrekajo podpisani sorodniki č. gg. duhovnikoma, vsem sosedom, znancem in prijateljem, kateri so dne 15. t. m. našo ljubo mater, oziroma babico, spremljali na pokopališče k Malinedelji. Ob enem izražamo tudi tem potom vsem tistim, ki so nam bodisi pismenim, bodisi ustmenim potom izrazili svoje sožalje: Bog plati! 58 1—1

Radoslavci, dne 17. prosinca 1907.

Anton Božič, soprog. Matjaž Kranjc, svak.
Alojz. Božič, omož. Kranjc, Alojz. Božič, roj. Marinič,
hči. sinaha.
Anton Božič, sin, Milica Krajnc, vnukinja.
Vladimir Božič, vnuk.

Priporočam veleč. duhovščini svoje

voščene sveče

najboljše kakovosti po najnižih cenah s frančirano doplačilom. Zaloge cerkvenih milij sveč, zavitek 84 vin. Kupujem čebelnj vosek 1 kg 2 K 90 vin.

Franc Gert

lecetar in svečar v Mariboru ob Dravi.

Marijine kapljice.

Te kapljice se rabijo za vse notranje in zunanje bolezni — to je do sedaj najbolje hišno zdravilo, ki izvrstno deluje in pomaga v mnogih boleznih. Osebito deluje izvrstno proti protin (gihtu), reumatizmu, bodanju, trganju, glavobolu, zobobolu, prsni, kašlju, prehlajenju, sušici, jetni in bubrežni bolezni, želodčni in črevesni bolezni, napihavanju, grču, zgagi, proti bljuvanju itd. Krepi živce in telo, torej neobh. dno potrebno za vsako hišo.

Imam tisoče zahvalnih in priznanih pism.

Delujejo izvrstno in zanesljivo. — Dobrega in ugodnega okusa so, tako, da jih vsak rad vzame in tudi otroci.

Cena je franko na vsako pošto: 765 (10-5)

12 steklenič (1 tucat) 5 K, 24 steklenič (2 tucata) 8-60 K

86 steklenič (3 tucate) 12-40 K.

Manje od 12 steklenič se ne razpošilja.

Prosim, da se naročuje samo od mene pod naslovom:

Ljekarna k zlatemu orlu, Pakrac, Slavonija.

Voščene sveče

za svečnico, voščene zvitke, sveče za krst in obhajilo priporoča veleč. duhovščini

Jožef Dufek

svečar v Mariboru. Viktringhofgasse 30.

Oddaja tudi na letne račune. — Kapljajoči vosek za polovično ceno. 1 (5—4)

Slovenci!

Podpirajte Ciril-Metodovo družbo!

Milostiva gospa,

ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno podarjati ime »Kathreiner«?

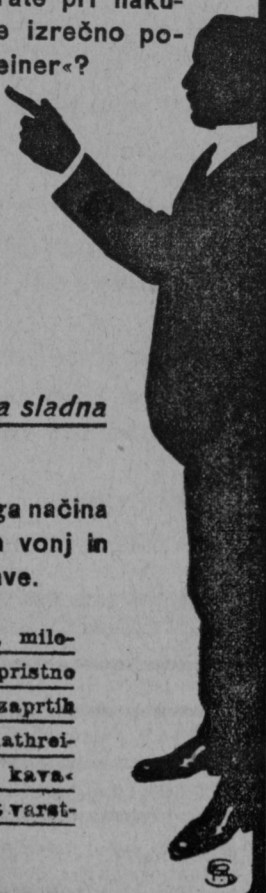
Ker se Vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vseh vrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega proizvajanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Nova in najcenejša trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom

Grajski trg 2.

M. E. ŠEPEC

Burgplatz 2.

Maribor • (v lastni hiši)

priporoča za spomlad svojo veliko zalogo modnega blaga za dame in gospode. — Različne vrste pristnega platna za posteljne oprave, perila za dame in gospode, preproge, razne garniture za postelje, obleke za gospode in dečke, kravate itd. — Posebno velika izbira za neveste.

Postrežba točna in strogo solidna!

Razpošiljanje blaga
na vse kraje sveta!
Najcenejša, največja
ekspozitna trdka!

Prosim, zahtevajte
veliki cenik, ki se
pošlje zastonj in
poštne prosto!

H. Suttner urar, Ljubljana

Mestni trg, nasproti rotovža

prej v Kranju

priporoča svojo veliko, izborno
zalogo finihšvicarskih ur,
briljantov, zlatnine in srebrnine
v veliki izbiri po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res fino in
dobro, je to, da je razpošiljam
po celem svetu. — Na stotine pohvalnih pism
je vsakomur prostovoljno na ogled, da se lahko
sam prepriča.

Pozor, kupovalci!

Jožef Ulaga

v Mariboru, Tegethofova cesta 21.

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga,
kakor: fine volnene obleke za neveste vsake barve, velikansko izbiro
lepih svilenih robeev in predpasnikov. Dalje priporoča tudi jako dobro
modno sukno za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in rjuhe,
platno za perilo, moške in ženske srajce ter sploh vse najrazličnejše
perilo. — Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče
prodajati blago 10% cenejše kakor drugod.

„Pri sv. Jožefu“.

Nova trgovina

Mahorič & Seligo

• Ptuj •

nasproti pošte in gostilne Vračko
priporočata slav. občinstvu svojo
najnovejšo zalogo manufakturnega
blaga ter vabita k obilnemu
obisku

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5

se priporoča čisti duhovščini
in slavnemu občinstvu v iz-
vrševanju vseh v to stroko spa-
dajočih del in popravil.

Restavracija „Narodni dom“

v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškati
v steklenicah, Zadravčev ljutomerzan, dr. Stuhčev haložan i. dr.
— Piva: budjeverško in ob veselicih tudi akcijsko laško. —
Kuhinja samo s svežimi jedili.

Trgovina z železnino

Jos. Prstec

Maribor, Tržaška cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo vsa-
kovrstnega orodja za rodo ce,
vse vrste železnine, traverze, kose,
peči, vodovodne naprave itd. Port-
land in Roman cement, apno itd.
Vse po najnižji ceni!

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat prelete gline priznani
najboljše izdelke, kakor: patentovano rezno in vsakovrstno drugo
strojno opako opeko za zid za obke, čimne, rekontra opeko,
ploče za tlak, lončene cevi itd. po ugodni ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamenjarju A. Gaiser-ju.

Nova trgovina z lesom in premošom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob gl. vni cesti, zag. stilno Taferne.

Prodaja vseh vrst lesa, drv
in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Franc Pleteršek

Maribor, Koroška cesta 24.

Velika zaloga raznega po-
hištva, ogledal in podob.
Cene jako nizke.
Proga tudi na obroke.

Perutninarji!

PALMA jamčno sredstvo,
ozdravi vsako pe-
rutnico, ki obesa perutnice, je dris-
ljiva, ima zapečene zadke in vam
včasih zalega do zadnjega komada
pogine. — Pošljite 50, 55 ali pa
100 vin, naprej in naročite Palme
z navodilom poštne prosto. I. E.
Weigl, trčeladni preparati,
Maribor, Sofijin trg 3.

Špecerijska trgovina

A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo špe-
cериjskega blaga ter različnega vina
in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in drv.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svoje

= izborno pivo v sodcih in steklenicah. =

POSOJILNICA V MARIBORU

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadržnikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol mi-
lijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne
namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4% in 4 1/2%. — Obrestna
mera za posojila: 5%, 5 1/2% za hipotekarni, 6% za osebni kredit.

Rentni davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavnici
polletno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Uraduje se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoldne, izveniš praznike.

ANTON VIHAR

stavbeni in umetni izar

Heugasse 4 **Maribor** Heugasse 4

(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela,
katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih
cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih
oprah, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh
v trgovinah potrebnih mizarskih izdelkov.

Delavnica:
Heugasse 4.Prodaja pohištva:
Na novem trgu,
Freuhausgasse 1.**To je novo!**

	gld.
1 prt (rjuha) brez šiva	— 76
1 odeja z dobro volno napolnjena	— 76
1 zglavnik s čistim perjem napolnjen	— 85
1 kg čistega perja brez prahu	— 60
1 slamnjača (Strohsack) z lanenega cviliha	1 10
1 odeja iz himalaja-volne	— 19
1 obrisača	— 65
1/2 ducata kuhinjskih obrisač	— 45
1 namizni beli laneni prt	— 24
1/2 ducata kavinih servietov	1 45
1/2 „ belih servietov (veliki)	— 43
1 pisani namizni prt	— 36
1/2 ducata žepnih robcev (beli ali pisani)	— 49
1 predpasnik iz liderskega druka, na obeh straneh za nošo	— 19
1 batist predpasnik (beli)	— 17
1 pas iz zameta ali svile	1 20
1 dežnik, močen	1 25
1 sifon srajca (fina)	— 85
1 oksford srajca	— 83
1 J-agrova srajca	— 48
1 ženska srajca	3 0
20 m močnega belega platna	3 90
20 m vojaškega platna	1 68
1 cagaste blače (najboljše)	2 60
1 suknene hlače (močne)	3 85
1 par ženskih čevljev	4 45
1 „ moških čevljev	

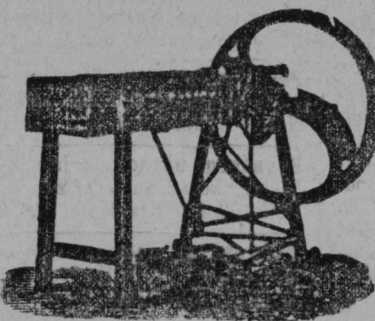
Cene v goldinarjih.

Naročila čez 10 gld. se brezplačno pošiljajo.

Tovarniška zaloga manufakturnega blaga

Alojz Gnišek

Maribor, glavni trg št. 1.

Trgovina z železnino

„Merkur“

P. Majdič

— Celje. —

priporoča raznovrstne poljedelske stroje, posebno pa
slamorenice

vsakovrstno jeklo, železnino in pločevine, železno po-
hištvo, peči za šole in zasebno porabo, peči za karjavo
z žaganjem, štedilnike, kuhinjsko posodo, vodnjake in
vodovodne naprave, železne in svilne cevi.

Drsalice v vseh vrstah.

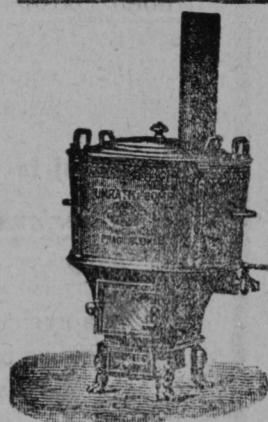
Nepremočljive vozne in komatne plahte.

Najboljša umetna gnojila so:

Tomaževa žilindra,
kalijeva sol, kajniš.

Vse stavbene potrebščine:
traverze, cement, cevi iz
kamenščine in frstina.

Proti ognju in vlonu
varne blagajne.

Narodna gostilna

„Pri pošti“

Maribor, Tegethofova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, iz-
vrstna domača vina ter mrzle
in tople jedi. Mar. Meden.

Barthel Novo

apno

za poklajo, najboljše kakovosti

priporoča

M. Berdajs, Maribor, Sofijin trg.